

CONCETTA LA MAZZA

I tua atu o te rangi kahurangi

Haurongo

I whanau a Concetta La Mazza i Novara di Sicilia i te tau 1936, he tamahine matamua a Domenico La Mazza raua ko Teresa Correnti. I te tau 1950, i muri i te wa mamae o te "whakawhirinaki" ki tona whaea keke, ka uru atu ia ki ona matua i Domodossola, kei reira tonu ia e noho tahi ana me tana tane a Giuseppe. Tokotoru ana tamariki: Armando, Luciano me Daniela. Inatatanei kua uru mai te hiahia nui ki te mahara ki tona tamarikitanga i Novara, a, i konei te whanautanga o tenei rataka mo te tangata, engari ki tonu i nga korero me nga korero mo te taiao o tera wa: te taone, te tuawhenua, te tangata, nga tikanga, nga tikanga o tera rohe i nga tau pouri o te Pakanga Tuarua o te Ao.

Te kaha tuatahi o te tuhi

Ka tukuna a Concetta iti ki ona matua keke, ka pehia e ia ki te noho ki Castrangia i roto i tetahi hovel i tawhiti atu i te taone me ona hoa kura. Koia ka haere mokemoke ia i tana ake Via Crucis i roto i nga tau uaua o te pakanga i waenga i te hiakai, te kuare o te wa, nga karakia me te tukino. I muri i te pakanga ka timata te hekenga me te tino uaua ki te raki.

Ka korerotia enei mea katoa ma te titiro a tetahi kotiro iti e hoki mahara ana ki nga wahanga o tona tipu ake, a na te mea hou miharo me te miro ngawari o te whakahiato ka pai ki a tatou te panui - ka mutu - he korero tohu mo to tatou hapori whanau, te kaha ki te whakakorikori hohonu i a tatou, no tatou katoa.

I roto i tenei pakiwaitara poto na Concetta La Mazza, ka huri te tuhi i nga ture katoa ka hoki mai ano ki te takenga mai, kaore he kaupapa okawa, ka peia e te kaha o roto o roto, ka huri hei awa pupuhi ka huri i nga mea katoa, ko te ua kaha o te wairua.

Ko nga ahua o nga matua keke, a Antonia raua ko Michele, he mea maumahara, pera ano ko te ahua o Novara e kore e warewarehia, he atawhai, he kopaki me te reka i te mea he uaua me te kino.

I te mutunga, ko te whakawhiti uaua ki te taiohi i te wa e tupu ana nga mea e kore e taea te whakatika, engari kaore a Concetta iti e tuku ki te mate kino, na tona maia me tana tumanako kore whakakorikori i te wa kei te heke mai, na ona kanohi i kaha ki te titiro ... ki tua atu o te rangi. kahurangi!

NINO BELVEDERE

"Ki ahau i timata te raruraru. He ra wera pea, i timata te raumati o te tau 1938, e rua oku tau ka tae mai taku whaea keke ki te tiki i ahau. I roto i te peeke kakahu ka hoatu e ia he koti me nga tarau e rua, katahi ka kore e mohio ki nga mea katoa i wehe atu ahau i toku whare. No to 'u nainai roa, aita vau i ite e e haamata ta 'u Via Crucis i taua mahana ra."

I tua atu o te rangi kahurangi

Upoko tuatahi - Te whare o te papa

Inaianei he ururua tawhito, karekau e nohoia, kua whakapouritia e te pungawerewere, kua ngauhia e te huhu engari, i mua noa atu, i Novara, he taone e takoto ana i raro i te pa kaha i nga maunga o Messina, i tetahi ara i te takiwa o Engia he whare e tata ana. te puna. I tuwhera te tatau o mua ki runga i te arawhata o roto e ahu atu ana ki te papa tuatahi kei reira tetahi ruma iti me te papa rakau: ko te whare moenga tera. I piki koe ki runga, kei reira te kihini, mena ka kiia e koe. I tetahi kokonga he papa kohatu i tahuna ai te ahi me tetahi tira rino hei whakanoho i te ipu rimurapa. I mua, e iri ana i runga i te pakitara, he pango ano he pit, he koko rakau, e rua nga tatari, kotahi te iti, kotahi te rahi, te

oumu mo te tunu taro, kei te taha he pouaka haurua pirau, he tepu, e rua "furrizzi" me etahi riiki. tkru. Ka mutu he ruma, he taupee iti e titiro atu ana ki te ara, he iti noa te waahi mo te moenga kotahi. Ko taua kohao te rangatiratanga i noho ai te koroua, he pouaru i te tau 1934. I hangaia he whare kowhatu me te taupoki rakau i raro i te arawhata. I te mea karekau he parakaingaki, me kaha te mahi o muri ki te whakaiti i te piro i puta. Ko te tikanga karekau he wai rere me te hiko o te whare. Kei te taha o tera he kuaha rakau e ahu atu ana ki te paamu kei reira nga heihei e tau ana ki runga rakau.

I tenei kokonga, i waho o te ao, ka noho tahi toku whaea, he kai tuitui, me toku koroua, tokorua nga teina me tetahi tuahine, he pakeke ake i a ia, kua marenatia, i noho hoki ki Novara. He kakaho toku whaea, he kikokore, he tino ngoikore te hanga, he tino ngawari ona ahuatanga me te mea tino kitea mo tona mata, he ma ano he miraka, e rua nga karu puru nui, tata tonu te matakau me te pouri. Ko te mate ohorere o tona whaea, i te rua tekau ma wha o ona tau, te take o te ngoikoretanga o te tinana me te wairua.

I etahi tau i muri mai i te matenga o toku kuia, ko taku whaea, na te wawaotanga o tetahi o ana wahine, i tutaki ki a ia Prince Charming. No tetahi whanau rangatira mai i Badiavecchia toku papa, e whakahaere ana i te whare tarani me nga kai paipa me nga kai. He whanau pukumahi, a ko taku papa, he tangata tino ataahua, he roa, he pouri, he tangata maia, he tangata pukumahi. I noho ia ki tetahi kainga tawhiti atu i te taone nui: ka taea e koe te tae ki reira ma te hikoi, i runga i te tere tere, i roto i te hawhe haora. Ka toia e tona papa he waro. He wahine hihiri te whaea, i te ata ka haere ia ki Novara me te muera ki te hoko i nga taonga e tukuna ana i roto i te toa: te tupeka, te tote me nga kai. He huatau tonu tana kakahu me te tauera pango nui ki tona

kaki, me te hoko ano i te niupepa kia mohio ai ana kaihoko. Koia anake te toa i roto i te kainga karekau he mate o te oranga o taua whare, ahakoa e waru nga waha hei whangai.

I te mutunga o te ahiahi, he kaha tana awhina i nga kaihoko kua maminga nei - me tana putea - na roto i te waimeha i te waina ki te houra tae. I te mea karekau nga tamariki e tuku iho i nga mahi a o ratou matua i nga wa katoa, kua ako toku papa ki te mahi a te kaikopere. I muri i te taumautanga mo etahi marama, ka haere taku papa me toku whaea, i te marenatanga, ki te hanga i to raua kohanga aroha ki te whare e tata ana ki te puna i te takiwa o Engia. E iwa marama i muri mai ka tae mai ahau ki tenei ao, a, e ai ki nga tikanga tapu o te tonga, ka mau ahau ki te ingoa o toku kuia o toku papa, a Concetta. Ahakoa taku pakeketanga he kiri pouri ahau, he korikori hoki, ka tangi tonu ahau. I te mea karekau he moenga mo matou, ka pehia taku koroua ki te awhi i ahau i roto i ona ringa i te ra roa, a i te po ka moe ahau ki te moenga nui i te taha o toku papa me toku mama. I nga korero katoa he tino kino ahau, he kore e mau. Tau ava'e i muri iho, i to 'u iteraa e mea varavara te ohipa i te fenua, ua faaoti to 'u metua tane e haere e rave i te ohipa i Sardinia. I tana wehenga atu ki tera motu ka waiho e ia tona whaea me te pepi e tangi ana me tetahi atu mea ora e whana ana i roto i tona kopu.

I te rua tekau o oku marama ka whanau taku tuahine a Rosa. Ko te ingoa no tona kuia whaea. Kaore i rite ki a Concetta, ko Rosa - ano e ai ki taku whaea - he ataahua, he ma, he mawhero te kiri, he makawe parauri e hangai ana i te kanohi pai kua whakanikonikohia ki nga kanohi puru ataahua e rua: he puawai, he rite ki tona ingoa! No te mea i te wa i haere ai toku whaea ki te puna ki te tiki wai me Rosa i roto i ona ringa, ka patai ona hoa ki a ia me pehea e whanau ai nga kotiro rereke e rua. - Ko wai kei konei, e Rusina, ae, he piira koe, engari ko tetahi... - He ataahua

tenei, ko Rosina, engari ko tetahi... ka kii nga hoa me te ngutu ngutu. I tenei wa, i roto i tenei ahuatanga ka noho humarie tonu ahau, me te mea kua rongohia ahau i te ahua o taku taumahatanga, e mihi ana ki te Atua, i whakamanawanui, ahakoa kaore i te tuku.

Hei korero mo te roanga o nga korero, tuatahi, me whakaatu atu ahau ki a koe ki taku whaea keke a Antonia, hei poto, zì 'Ntuoia. Ko ia te tuakana o toku whaea, he tekau ma whitu tau te rereketanga o te tokorua. He wahine poto, pukoro, he makawe paru ka taka ki ona kanohi. Ko te ahua o tona kanohi kua warewarehia he pakeke ake i a ia, a ki tana titiro kau he nui noa atu te whakama. I te rua tekau, i te wa e marenatia ana, ka moe ia i tana whanaunga tuatahi, katahi ano ia ka hoki mai i te mahi i te kauhanga o Sempione, kua pouaru, kua whanau tana tama e toru tau te pakeke. Ko tenei tangata, toku matua keke Michele, matua keke Micheri, he tangata poto, he rite te ahua ki te kape plebeian a Kingi Vittorio Emanuele III, i noho ia i roto i tetahi whare nana i roto i tetahi huarahi tino ataahua o te taone me nga hikoi tata ki te rua mita te whanui. He whare ataahua. I te papa o raro ko te toa a te kamura me tetahi porotiti nui ki waenganui me te vice, e rua nga kaapata pakitara hei pupuri i a ia he rawe, he whao, he kowhatu, he kuihi me nga kaitapa, he miro hei huri noa i nga waewae o nga tepu i hanga e ia, he wira huri. hei whakakoi i nga rererangi me nga matatahi, he umu tahu rakau me te ipu hei whakamaarama i te kapia, he papa e mau ana ki nga wahi katoa, etahi kani e piri ana ki te pakitara, etahi o nga mea waimarie penei i te hu hoiho, te haona koati me te hiako honu. ko aua waahi kei roto noa i te ao maumahara inaianei.

He arawhata rakau i ahau atu ki te papa tuatahi, e rua nga ruma whanui me nga taera uku, he mea papai i aua ra, he papa taha na toku matua keke, he sofa, he teepu me etahi tuuru he mea raranga ki te raffia, he momo taura huawhenua. Mai i te taupee iti

e titiro atu ana ki te tiriti i waenganui o Akuhata, i te wa i piki ai te tira o te Assumption ki te Abbey, ka taea e tetahi te pa ki te upoko karauna o te Madonna me tona ringa. Mai i te papa tuarua, ka kite koe i a Rocca Salvatesta me mua, na roto i te kapiti i waenganui i nga whare, ka miharo koe ki te ataahua o te whenua o nga maunga e toro haere ana ki tua atu, ki tua atu o te rangi kikorangi, tae noa ki te moana, ina koa. i nga ra o te puna hauhautanga karekau he kohu, ka kite koe i a Vulcano i te tapa o te paerangi, katahi ko Lipari, Stromboli me era atu motu katoa: he tirohanga maori, he kaari poutai kanapa.

Ko tetahi atu arawhata i piki ki te papa tuatahi, kei reira te kihini me te whare moenga, ko te mea tino whanui he mea taputapu ki te oumu rakau mo te taro me te umu waro rino mo te tunu kai. Kare e kore he whare ataahua, i tua atu i te raru o te kihini kaore he totohu me te awaawa hei kawae i nga mahi o te whare. I tera wa kaore i taea te whakaaro etahi o nga mea pai. Ko te tikanga, i tangohia te wai mai i te puna a te iwi i roto i te kopa zinc, katahi ka haria ki te papa tuarua ka ringihia ki roto i te peera terracotta nui hei horoi i nga rihi. I te mea karekau he awaawa i roto i te totohu, ka whakahokia mai te wai mai i te peihana ki te papa o raro, ka maka ki te wharepaku. Mo te wahine he mahi tino ngenge. Ko te ahua pononga me te whakaiti, tae noa ki te mutunga o te manawanui o te tangata, ka eke ki tona taumata i te wa o te kai i te wa i kai ai a Whaea Antonia, i runga i te whakaute ki tana tane, ki te kai i te pereti i kai ai ia i mua, a, ko te tama atua pea. i korero ano ahau i taua mea ano, engari kaore au e tino mahara ki tenei.

Ko Uncle Michele he tangata pouri, he tangata pukuriri, he pukumahi me te poauau, he maata kirikiri engari he ngakau. Kare ano au i kite i te ahua o te ngawari me te aroha ki etahi atu i ona kanohi. Ka noho tonu ia ki te kainga ki te tiaki i tana tama, me

taka e ia he kai ma ia, hei pononga mana, me kii tonu ae, ae, ae. Kare e taea e ia te titiro atu ki runga i te taupee kei puta he raruraru, tata ki nga ahiahi katoa i muri i te mahi ka haere ia me ona hoa ki te whare inu.

I hoki mai ia ki te kainga me te ohooho, kua makuku i te werawera me te hau piro kore e taea te tata atu ki a ia. Engari, ko taku whaea kk, i te taha o te rama hinu, i tatari ki a ia tae noa ki te mutunga o te po kaore i kai. I te hokinga mai o te kingi iti - i te nuinga o te wa kaore ia i te kaha ki te piki i te arawhata - ka ruha ka whakarerea e ia i runga i te tauera mahi puehu ka noho ki reira i te po katoa kia oho ake. Ko Whaea Antonia, ahakoa nga mea katoa, ka hipokina ia ki te koti, ka noho aroha ki tona taha ki te tiaki ia ia tae noa ki te ata. Na ka haere nga tau, a, hei utu mo te nui o te karakia, kaore i taea e ia te haere ki te toro ki ona whanaunga ki te karo i nga ahuatanga. Ko ia, he hae, he iti, he rangatira, ka haere ki te hoko i tana miro, heru, heru me etahi atu mea, kia kore ai ia e puta i te whare. I te wa i powhiritia ai raua ki tetahi hui marena, kare a Uncle Michele i hoki mai ki te kainga tae noa ki te wa whakamutunga, kaore e taea e Whaea Antonia te haere mokemoke kia taea ra ano e nga whanaunga te whai i tana tane. I ia wa, i etahi wa ka taea e ratou te whakatenatena i a ia, i etahi wa ka tae mai ia i runga i te waa, engari i waenganui o te ope, ka ngaro atu a Whaea Antonia i te pouri me te pouri, ka hoki pouri ki te kainga. Ka pahemo te wa, ka kohia e ia te kawa me te pouri, kaore e taea e ia te tuku korero ki tetahi tangata na te mea he mokemoke ia, ka mate i nga mahunga kino me nga niho niho i whakamamae ia ia mo nga wiki i te mutunga.

I tetahi ra ka karanga tetahi hoa tata, he tino pai, he tangata karakia, ko Uncle Michele, ka tawai ki a ia mo nga mahi kino katoa i mahia e ia ki tana wahine: - Me whakama koe - ka hamama ia ki a ia - kia mamae te wahine penei ... Me tika a

Antonia. kia hau, kaore koe e wehewehe i a ia i te kainga, me haere ki waho, haere ki te purei, haere ki nga whanaunga, pera me nga Karaitiana katoa. I runga ake i nga mea katoa, me haere ia ki te hikoi, koinei anake te huarahi ka pahemo atu tona mahunga... - ka okioki te hoa noho tata, katahi ka kii tonu: - iti iho i te haora mai i konei, ka heke ma te waewae o te muera, kei a matou etahi whenua me tetahi whare iti tino ngawari me te kihini i raro i te tuanui me tetahi atu ruma paku makuku ka taea te noho hei whare moenga i te raumati. I roto i tenei whenua he tipu hazelnut, piki, mandarins, medlars, karepe, zizzole, aporo, terise, oriwa, poto, nga mea pai katoa mai i te Atua.

Kei te mohio koe, i muri i te matenga o toku tuakana, me tiaki ahau i taku whaea keke, kua kore e taea e au te tiaki i nga tuawhenua, na reira ahau i whakaaro ai ki te hoko atu. He aha koe te hoko ai? Ma tenei ka whai waahi to wahine ki te hau pai... I te timatanga i ruarua a Uncle Michele engari katahi ka haere ia ki te toro atu, ka whakaae hoki ki te hoko. I roto i te wa poto ka hainatia te kirimana, ka riro te taonga ki a ia. No reira, ko te ahua o Vittorio Emanuele III, he tino mohio me te tinihanga, i tono ki a Whaea Antonia: - ka ako koe ki te kohi piki ka waiho kia maroke. Ka tae koe ki te horoi kakahu ka haere koe ki raro ki te awa ki te tiki i te wai mo te inu me te tunu kai ma te keru i te rua ki te onepu hei purea. nga whanau e noho ana i nga kainga tata o San Basilio, Vallancazza, Badiavecchia me Piano Vigna. Ka kore e pai i te takurua ka pupuhi te awa ki te wai engari ka hinga ahau i tenei arai. Ko koe, i tetahi atu taha, ka taea e koe te koa ki te tuawhenua. Ma te titiro ki raro, ka mahi ano a Whaea Antonia i tana i whakahau ai: - Cuomu tu voi, eu fazzu.

Upoko tuarua - I waho o tenei ao

I te timatanga o te puna o te tau 1936, ka neke te kotiro rawakore me tona matua keke a Micheri ki Castrangia, i te tuawhenua, tata ki te moenga o te awa. I roto i nga tini pa o Badiavecchia, San Basilio me Vallancazza ka puta te korero kei te waatea tonu ia, ka karangahia e nga tangata mo nga mahi. I aua ra ko te tikanga, ahakoa he ahua ke i tenei ra, ka hiahia ratou ki te tepu, ki te matapihi, ki te tatau, ki te kakahu kakahu ranei, ka karanga ratou ki te kamura, ka manaaki i a ia ki to ratou kainga: ka whakapaia e ratou he tauera mahi mona. i hanga e ratou nga rakau e tika ana. I mauria mai e Uncle Michele nga taputapu ka noho ki te waahi kia oti ra ano te mahi.

Ka karanga ratou ki a ia kia tuaina he rakau ka waiho kia maroke mo nga tau e rua. Ktahi ka whakairihia te ktua rkau ki te pakitara. Na te kamura i pupuri te kani i runga me tetahi kaiawhina i raro nei: "Serra serra mastro dascio che dumè fagimmo a cascia" (Saw saw or great master Let's make the chest tomorrow).

I whakairihia te rakau ki runga i te pakitara. Na te kani nui i riro mai i a ratou nga papa, na enei i hanga nga matapihi, nga moenga me nga kakahu. Ki te mahi i tenei mahi ka maranga ia i

te 4 ka haere me tana peke me tana ngira. I tana taenga atu ki tona kainga, ka tukuna e nga kaihoko he miraka hou me te riki me tetahi wahi taro. I te poutumarotanga he pereti rimurapa me tetahi wahi tihi. I te ahiahi ka mutu tana mahi, ka hoatu e ratou etahi taro i te kainga hei putea tuatahi i mua i te utu i te pire i te Ratapu i Novara.

He torutoru nga tau kua pahemo, kua pakeke te tama, a Turillu, a kua mohio a ia kaore ia i whakaaro, mo nga mea katoa o te ao, kia noho mokemoke i te tuawhenua. Kua ako ia ki nga mahi hokohoko a tona papa engari i pirangi ia ki te mahi tohunga me te noho hei kaipakihi. I kaha ia ki te whakatenatena i tana papa ki te tuku ia ia ki tetahi taone ka taea te ako i taua mahi toi. I hknuku ia ki Catania, , i muri i ng tau e rua o tana whakangungu ka tino pai ia, kua rite ia ki te mahi i taua mahi, a, i te mea kua tekau ma iwa ona tau inaianeia ka whakaaro ia kua tae ki te wa e timata ai ia ki te whakatu whanau ake. He maha nga tau kua mohio ia ki te tamahine a te hepara, a ka whakatau ia ki te marena engari i takahi i te hiahia o tona matua keke a Micheri i hiahia kia marena tana tama ki tetahi wahine o tona ahua. I aua ra, he mea whakamiharo, engari ko te ahua tenei: mo te tangata mahi ki te marena i te tamahine a te hepara he puna nui o te whakama. He pakanga nui i puta ohore mai i waenga i te papa me te tama i turaki ai a Turillu ki te wehe atu i tana papa me tana whaea hoia. I te taha o tana whanau hou ka wehe atu ia i te taone nui ka nuku ki Como i reira i whai taonga ai ia i ana mahi.

Karekau he tamariki a nga matua keke, no reira, i te wehenga atu o Turillu, ka noho ko ratou anake. Ko Whaea Antonia te tangata i tino mate mo tenei noho mokemoke, i whakapau i nga ra katoa ki te kororerero ki nga manu, namu me nga namu e haruru ana i a ia. I roto i taua ana i te tuawhenua kaore ia i whai waahi ki te korero ki tetahi. I te wa o nga hararei nui penei i te

Kirihimete, te Aranga, te hakari ranei o te Madonna Assunta i waenganui o Akuhata ka taea e ia te haere ki te taone ki te toro ki toku whaea. I tetahi o enei haerenga, i muri i tana amuamu mo te wa roa mo tona ahua, ka tono ia ki tana tuahine: - E Teresa, i kite ahau he nui rawa atu to awangawanga mo nga kotiro iti e rua, tukua mai a Concetta ki ahau kia noho koe. he waatea ake ki te whakatapu i a koe ki te iti. Ka haria ia e ahau ki te tuawhenua he pai ake te hau me te pai ki a ia - I te tuatahi karekau toku whaea i te tino mohio engari ka rite ki nga wa katoa, na te ahua ngawari o tana ahua, i muri i te tohe a tona tuahine ka whakaae ia.

Noku i timata te raruraru. He ra wera pea, i timata te raumati o te tau 1938, e rua oku tau ka tae mai taku whaea keke ki te tiki i ahau. I roto i te peeke kakahu ka hoatu e ahau he sote, e rua nga patiti me te kore e mohio ki nga mea katoa i wehe atu ahau i toku whare. He iti rawa ahau kaore au i mohio ka timata taku Via Crucis i taua ra. I whai matou i te ara muera tae noa ki muri i te hawhe haora neke atu ranei ka tae matou ki tenei waahi mokemoke me te ingoa kore tino whakaahuru o Castrangia (Cassandra!) tata tonu ki te matapae i te aitua, poto noa te ingoa he mahere katoa, ahakoa ahakoa Kaore au i mohio i tera wa. I te tuatahi ka manaaki te tane i ahau, ka hokona mai e te whaea keke i ia wa, katahi ano ka hoko mai i etahi kai reka ki ahau kia pai ai ahau, a, i tana haerenga i ahau ki Novara ki te toro atu ki toku whaea, ka tohe tonu tana kii mai kia kua ahau e hoki ki te kainga engari he pai ke tupu ake ki a ia ko ia anake, a ko ia hei whaea moku. Kaore i taea e au tetahi mea engari ko te whakarongo.

I taua wa, ka hoki mai toku papa i Sardinia, kotahi noa te wiki i noho ai, he nui kia hapu toku whaea, ka wehe ano. Ko te tau 1939 me te tau i muri mai ka whanau a Antonietta. Kei te maumahara tonu ahau i haria ahau e toku whaea a Antonia ki

Novara ki te kite i toku whaea, ka kite ahau i taku tuahine mo te wa tuatahi. I pirangi ahau ki te noho ki te kainga ki te awahi i a Antonietta iti engari ko taku whaea keke, kua kaha ake te whakahaere i taku oranga, he pakari ano he hoia, i kii mai ki ahau: - Turnemmu i te kainga, maku koe e hanga he kaupapa ataahua - (Me hoki tatou ki te kainga, Maku koe e hanga he tamapua ataahua).

I to matou taenga atu ki roto i te whare taraka, ka hoatu e ia he "causitta" kua pania ki te peita whero, he kanohi whakamataku ki roto i oku ringa. Ka mataku ahau. He wa e tangi tonu ana ahau na te mea i pirangi ahau ki te hoki ki Novara ki toku koroua me toku whaea engari karekau he huarahi hei whakatenatena i a matua keke Antonia: he maru tona ngakau, he turi ki aku amuamu katoa. I nga tau tuatahi e toru i noho nui matou ki te whare whenua i Castrangia, kaore he wairua ora, he iti noa te kitea o nga tangata hararei i roto i nga whare e marara noa ana.

I nga Ratapu ka haere matou ki te kainga, ka toro atu ahau ki toku whaea, ki oku teina iti me toku koroua mama. He tangata pai a koroua he ngutu. I mauria e ia he pouaka pupuhi ka hongia ia i etahi wa. I te takurua ka haria ahau e ia ki raro i tona korowai, ka haria ahau ki te tapawha ki te hoko i etahi kai reka me te reka o te waina i te whare tapere "Sciancaditta" kei runga ake o te hohipera. I te ahiahi ka hoki matou ki Castrangia.

I etahi ahiahi ka haere te matua keke ki te whakaharatau me te roopu, i reira ka whakatangihia e ia te trombone, katahi ka mutu ki te inu i te whare inu, ka hoki ora mai ki te tuawhenua. 500 mita mai i Castrangia ka timata ia ki te karanga "Concettina, 'ntoia...". I tenei wa, i te kainga, kua taka e te whaea keke te ipu oneone hei whakamahana i te wai i runga i te tripod. I te haurua o te tunu kai, ka ringihia e ia he pune wai kohua, hei whakakore i te waina. I roto i te paraharaha rino i taka e taku whaea keke te riki me te

tMmato hei whakaki i te rimurapa. He iti te maoa o te riki, ka ruaki ahau. "Kai, ki te kore ka tangohia e ahau te here ka hoatu nga tinana ki a koe...".

I aua ra ko tetahi wahine no Venetian te kaiwhakawhanau a San Basilio. I te waipuketanga o te awa i te takurua, ka mau a Uncle Michele i a ia i runga i tona pokohiwi (he ciancalea) ki te hoko i te whare rongoa i Novara. Ka tu ki te kainga ka kii "Antonia, hoatu he tauera, he makariri". Whaea whaea, kaore au i te mohio mena ka mohio ia ko ia te hoa aroha a Michele.

E pae matahiti to 'u i teie nei, tei mo'emo'e i te mataeinaa, ma te ore e paraparau i te tahi taata ua riro vau mai te animala taehae. I whakama ahau ki te katoa. I to maua haerenga ki Novara ka huna ahau i te wehi o te tangata. I mohio nga hoa noho tata ki tenei panonitanga, na reira i tohutohu mai ki oku matua keke kia tukuna ahau ki te whare wananga. Waimarie i whakapono nga matua keke. No reira i tetahi ata ka tonoa e toku whaea keke toku matua keke a Michele ki te hoko pihikete maku, ka maka ki roto i te kete kakau witi ma i homai e toku kuia ki ahau. I te taha o te pihikete ka hoatu e ia he hua hou. I haere ia i te taha o ahau ki te whare wananga kei te taha o te abbey o te kainga. I te whakatuwheratanga o te kuia ki te manaaki i ahau, ka timata ahau ki te hamama. Na te matakū ka whiua e ahau te kete ki te papa, ka pakaru te hua manu, ka waiho he paru ki runga i te papa. I whiua ahau e toku whaea keke ma te patu i ahau, ka whakahokia ahau ki te kainga. Na ko taku ra tuatahi o te kura kura tuarua ko taku whakamutunga.

Na, mai i te wha o oku tau, ka ki mai toku matua keke: - Concettina, haere ki Novara ki te tiki carmieri mo te mahunga. I oma ahau i runga i te ara muera ano he ferret, i haere i te takiwa o Greco, i etahi wa ka tu ki te puna ki te whakamutu i toku

matewai, ka tae ki te whare rongoa "du Surcittu". Ko ia, te kai rongoa, ka miharo, ka korero ki ona hoa, he wa poto ka haere ahau ki Novara, ano he uira. I te rima o oku tau i haria ahau ki Barcelona e nga whanaunga tawhiti. I reira ka kite ahau, ka whakarongo me te miharo nui mo te wa tuatahi... te reo irirangi! I haere ano matou ki tetahi toa ki te hoko i tetahi kakahu tae pea. I tono te kaiawhina hoko: - Hokona ano te potae me te tauera ma. I te mutunga ka whakapono ratou, ka hoatu e te kaiawhina toa e rua nga kongakonga kore utu o te satin puru kanapa me te puru marama. I te aonga ake ka haria e matou nga papanga ki toku whaea nana i hanga nga kakahu i roto i nga ra torutoru. I nga Ratapu ka rite ahau ki nga tamahine a nga marquises me nga baron o Novara.

I te tau to'eto'e o te matahiti 1941, i ropu i te tama'i, ua faaoti to 'u metua tane, i te otiraa ta 'na ohipa i Sardinia, e to 'na hoa ia imi i ta ratou tao'a i roto i te hoê oire no te pae apatoerau e ia ora na roto i te rave faahou i ta 'na ohipa tahito ei taata taviri. Ko te ahua o te rangi e hiahia ana toku whaea ki te whakauru atu ki toku papa, ka raru ahau i tenei, i tetahi ra ka ngokingoki ahau i raro i tona moenga, ka wetewete i nga kakahu, ka kite i nga kakano raihi e rua, nga nipples a muri ake nei he paku na te mea ko taku whaea keke. kore rawa ahau i horoi. kahakina atu ana e ratou i ahau. Kei te mahara ahau i kite ahau i te toto na te mea i whara ahau i ahau ano. Ka whakahokia e ahau te koti kaata e hiahiatia ana i te ao me te po, katahi ano te kakahu, kaore tetahi i kite.

I mua i te wehenga atu, ka ngana te whaea ki te whakarere i te whare o te koroua, i te mea ko te tangata rawakore i mahue ko ia anake. I whakaaro ia ki te whakauru rama hiko, i taua wa ko te mana o nga rangatira. I mua, i whakamahia te "u lusu" ki te hinu. I raruraru a Uncle Michele i tenei: i etahi ra i muri mai ka waea atu ia ki te kaitarai hiko, ka tono hoki ia ki te whakauru i te rama

ki roto i tona whare, no reira, i taku haerenga ki te kainga, ka koa ahau ki te marama iti i runga i te pikitanga rakau. I taku haerenga ki te wharepaku (he latrea), he kohao ngawari kei runga i te papa o raro i muri o tana taiwhanga, he kawhena tonu kei te taha, he mea hanga e toku matua keke kia rite ina tonu.

I te ata o te 1 o Maehe 1942, i kakahuria e ahau ki te satin puru me nga ringaringa puru marama, me toku matua keke me toku koroua a Tore, i haere tahi ahau me toku whaea me oku tuahine iti ki te tari poutapeta i Piazza di San Sebastiano, ara, ki te pahi, ka kawea ratou ki te teihana tereina o Vigliatore. Ko tana tuahine a Rosa, 4 tau te pakeke, kare i pirangi ki te haere ki runga, ka kii atu tona matua keke ki a ia: - ki te kore koe e piki ki runga ka mate koe - (e rua nga wa ka peia koe e ahau).

Ko ahau te mea pakeke, i awehia e toku whaea keke, kaore i wehe, ka noho tonu ki Novara. Kaore i taea e au te whakamutu i taku tangi. I rapu au i te whakamarie i roto i nga ringaringa o toku koroua. Ko ia ano i mahue ko ia anake, a mo taua ra i noho ahau ki a ia ki te noho tahi me ia. I muri tata ki te rua tekau nga ra ka tae mai te reta tuatahi a te whaea e korero ana mo te angitu o te haerenga. I kitea e Papa he whare aahua me te wai i roto i te whare me te umu hau, he mea hou mona. Ka haere tonu te korero, i te ra i muri mai i tana taenga ka karangahia e ia tetahi kaitarai makawe ki te whare ki te hoatu he makawe huatau. I roto i te kainga tata katoa nga wahine i mau o ratou makawe roroa me te tupe. I roto i te poto, i koa toku whaea me te makona mo te wa tuatahi i roto i tona oranga. I te mutunga o te korero ka tktohu ia ki ahau ki tona whaea keke. Kore rawa ia i whakaaro ki taku mamae i Castrangia.

I te ra i muri mai i to maua haerenga, ka whakahokia ahau e Whaea Antonia ki te tuawhenua, ka kii ki tana tane kia hoko mai i te pukapuka reanga tuatahi hei whakaako i ahau ki te tuhi kia tae

atu ahau ki te karaehe tuarua hei te marama o Whiringa-a-nuku, kua ki te reanga tuatahi. Poor me: Kare e taea e au te takaro ano, engari me whakapau taku wa ki te tuhi hokohoko me nga nama. I ia wa ka haere te kaiako ma roto o Castrangia i tana hokinga mai i San Basilio ki reira whakaako ai. Ko Maria tona ingoa, he tamahine ia na tetahi kapene i mohio tona whaea keke. Ka hoatu e ia he karaihe wai ki a ia. I taua wa ka whakaatu ahau ki a ia te pukatuhi, a ka manaaki ia i ahau. I tangohia e ia he pene whero i roto i tana putea ka tuhia "ka pai te mahi". He aha te koa, he koa ki te kite i ahau e whakanuia ana, he mea whakamiharo ki ahau. I nga ra katoa ka pouri ahau, ka tohe ahau kia haria ahau ki oku matua keke me oku koroua, engari ka kii taku whaea keke kaore e tika.

I wehi ia kei korero ahau ki a ratou me pehea te atawhai me te whangai i ahau. Ko te tikanga, kaore i ranea te kai mo te kotiro iti e tipu ana, e tipu ana: i te ata ka homai e ratou he wahi taro pakeke me te tihi, i te poutumarotanga he huamata o te tMmato me te rua oriwa. I te ahiahi, i te taenga mai o tana tane ki reira, ka tunua e Whaea Antonia he rimurapa me te ranu hanga mai i te riki mata. A, ki te kore ahau e kai i te reira, ka mate ahau i te maha o nga whiu. Mo nga momo rereke, i etahi ahiahi ka tunua e ia he rimurapa me te pini, tetahi momo polenta ngawari, ngawari ranei. I te Kirihimete, Tau Hou, Carnival me te Aranga ka patua he heihei, he rapeti ranei. I te marama o Hanuere ka patua e ratou he poaka i mahia mai e ratou he harami raukikini me te hinu poaka, engari me kai ratou i ia topata, kei kore e ranea mo te tau katoa. I ia wa i nga Ratapu ka hokona mai e toku matua keke he keke paru, ahakoa i tenei wa, ka whakarihariha ahau ki te whakaaro, ka kopikopiko ranei nga whekau ki runga i te peka pahiri, te tihi, ka parai. He kai iti katoa na te mea, e ai ki a ratou, kia kua tatou e moumou pera me o tatou tupuna, ka whakahoki

ano ratou ki ahau: - Ka kite koe, he paraharaha ki tonu i te hotiti me te ika, ka kai, ka inu. Me noho matara atu tatou i era tangata - ka kii -. I matakū oku matua keke kei whakapakeke etahi atu o oku whanaunga ki te tohe ki te whakauru atu ki toku mama me toku papa ki te whenua. I whakapau kaha ratou ki te whakapataritari i ahau kia kino ahau ki a ratou, i etahi wa, ka tutaki ahau ki a ratou, ka tuu oku ringa ki runga i oku kanohi kia kore ai ratou e kite.

Kua tae mai a Hepetema, me tango e au nga whakamatautau whakauru mo te akomanga tuarua. I haria ahau e oku matua keke ki te kainga, i korero ratou ki te kaipara ki te tiroiro i ahau, te kaiako kei te reanga tuarua me te kaiako o te poari whakamatautau. I mau mai ratou katoa he hua hei koha hei whakapumau i taku whakatairanga. Kare ano au i pa atu ki aua tangata, he maha nga tuuru rakau i roto i te akomanga me nga waituhi waituhi. I a au ano etahi atu kotiro e tango ana i nga whakamatautau whakaora. Na ratou ahau i whakaoti rapanga taapiri me te tango rapanga i runga i te papa pango. Ko nga waituhi me te papa pango he mea hou ki ahau. E wiri ana ahau ano he rau i te wehi me te whakama, kaore au i te mohio ki te whakaoti i nga mahi, na te mea ko Whaea Antonia anake ahau i ako ki te tuhi i nga tau mai i te kotahi ki te tekau. Katahi ratou ka tono mai kia tuhia he rerenga korero, he whakaaro iti ki te pukapuka, engari kare au i mohio ki hea ka timata. I te mutunga o aua raruraru, ka haria ahau e te kaipara ki te kainga. Ka patai te whaea keke ki a ia i pehea te whakamatautau, ka whakahoki te kaipara whare kare i tino pai, engari ma nga kaiako te whakatau whakamutunga.

Ko te mea miharo, he pai te hua, ka uru ahau ki te akomanga tuarua: I reri ahau ki te haere ki te kura, engari i ara ake te raru o te apron. I haere a Uncle Michele ki te toa i te ra o mua ka

hokona he toenga papanga pango. I mahia e Whaea Antonia taku kakahu mo au i roto i te ra kotahi. He nui ake te moni hei hoko i te kMpaki. He moni a oku matua keke engari he pukumahi ratou ki te penapena moni no reira ko ia, te pokiha, i whakapau kaha ki te hanga i tetahi kopaki plywood me te topenga matapihi. Kare rawa ratou i hoko pene ki ahau. I hanga e toku matua keke tetahi ki tetahi wahi rakau angiangi me te nib e mau ana ki te pito. Kaore i taea e ratou te whakakapi i nga pukamahi e rua me te pene me te hoko. I te 1 o Oketopa o te tau 1942 i haere tahi toku whaea keke ki te kura. I te tuatahi ka haere ia ki te podestà ki te tono i tetahi tiwhikete whanau e hiahia ana e te kura na te mea kei waho ahau i te karaehe. Ki tonu te kaiako i te atawhai me te manaaki i ahau, engari i matakū ahau ki a ia, na te mea ko tana ringa matau he poroporo rapa na te aitua i tupu i te wa e tamariki ana i te wheketere rimurapa a tona papa. I whakawhiwhia ahau ki tetahi nohoanga i nga rarangi o mua. Ko oku hoa hou, kare nei i kite i ahau i te tau i mua, i miharo ki toku aroaro, ka komuhumuhu ki a ratou ano: - He aha te take o tenei sicca-sicca? - (Ko wai tenei kotiro pakupaku?). I tino matakū ahau, i te whakama, kare e taea e au te hamama i taku waha, kare hoki au i whakautu i nga patai i pataia mai e te kaiako ma te aroha.

He tamaiti mohoa ahau karekau au i maia ki te tono kia haere ki waho ki te mimi, katahi ka mimi ahau. No reira i taku hokinga ki te kainga ka whiua ahau e toku whaea keke no te mea me horoi e ia taku kakahu e kore e maroke i te wa mo te ra e whai ake nei. Ka pahemo nga ra, ka puta ano nga mea i nga wa katoa. Ko te kaiako, nana i mohio i te waenganui o te ra, ka tukuna ahau ki te wharepaku, engari i etahi wa ka wareware ia, ka whakahokia e ahau ki runga i ahau. Kare e aro mai ana o aku hoa mahi ki a au me te karo i ahau me te mea kua pangia ahau e te mate uruta karekau i ngana ki te whakahoa ki ahau.

I mohio raua tetahi ki tetahi no te mea i tutaki raua i roto i te kainga, i te mea me haere ahau tata ki te haora ki te tae ki te whare i te tuawhenua, na reira kaore i whai waahi ki te whakahoa ki a raua. I tae mai nga matua keke ki te taone i nga Ratapu ki te whakatau i nga hoa me te noho i etahi haora koa ki a ratou i mua i te pounamu waina. Engari i te nuinga o nga wa ka noho te whaea keke ki te kainga ki te whiwhi ota mahi mo tana tane. I te ono o oku tau i hikoi ahau i runga i te ara teitei o te muera. I te haurua ka tu ahau ki te kohi i te paihere puru e karapotia ana e nga rau hei tapae atu ki te kaiako.

I tae ahau ki te kura kua ngenge ahau. I muri i te pouputanga o te ra ka hoki ahau ki te tuawhenua ma te taha o te tangi o te cicadas me te werawera o te ra, kaore ano kia tutaki ki tetahi wairua ora.

I tutakina ahau ki roto i taua hovel ka noho mokemoke ahau ki te wawata ki a au ano i roto i te ahua o te rangi marie me te kaha haere o toku whaea keke ki ahau. Ko te matua keke, ka mutu tana mahi, tata tonu ka tu ki te taha o te wharekai ka hoki ki te kainga i te po roa, he haurangi tonu. I etahi wa, ka nui ake te mate o mua, ka ngaro ia, kare e hoki ki te kainga. I haere tona whaea keke me etahi hoa noho tata ki te rapu ia ia i waenganui po i te taha o te awa me te marama o nga rama. I to ratou kitenga kua hinga ia ki te whenua ka tohe ratou kia hoki ki te kainga.

I tenei wa, kaore au i kaha ki te mahi pai i te kura. I te mutunga o te hauwh tuatahi ka tohatohahia e te kaiako nga kaari ripoata, katahi me te tohu fascist me te kore e ranea nga kaupapa katoa: ko taku kaari ripoata te rawakore rawa o te akomanga. Hei whakatenatena i taku whaea keke, ka kii atu ahau ki a ia he rite ano ki a au etahi atu kaari ripoata, ka tata ki te tango i te maunu. No reira i ia ra, i ia ra, ka maia ahau ki a au ano, i roto i te

akomanga ka ngana ahau ki te whakahoa ki etahi o nga hoa akomanga. Ua hinaaro vau e haafatata 'tu ia ratou, tera râ, ua faataa ê mai ratou ia 'u i roto i ta ratou mau aparauraa, peneia'e i to ratou hi'oraa, e tamahine no te fenua veve.

Upoko tuatoru - Kemu i runga i te onepu

I nga tau e noho mokemoke ana i Castrangia, kare i pahemo te taima no te mea ko te mea anake ka taea e koe ko te whakarongo ki te tangi a nga manu i te ra katoa, i te raumati ko te tangi turi o te cicadas, i te wa e ngo haere ana te sirocco i te moana. i te ara kopikopiko o te awa, ka tahuna te raorao ki te ahi. Ko nga kararehe o te tuawhenua oku hoa. Na ka pau taku wa ki te wawata. Naku i hanga he ao ake naku i timata mai i nga ahua i puta mai ki ahau i te papamuri o te rangi, i roto ranei i nga manga o nga rakau: nga kararehe mohoa e korero ana, nga hoia i whakareri ahau ki te taha o te Toka Headsaver katahi me taku Kua meinga ratou e ahau kia hinga, i kite ahau i to ratou ngaromanga i te wehi. Na ka puta ke i ahau te Kamaka kia rite ki te tarakona i wehe whakarere atu i te maunga, a rere ana ki runga, horahia ana e ahau te wehi ki nga whenua katoa. I hurihia e ahau nga kapua, ka huri hei poti rere, ka haere ahau i te rangi me te whakaaro ki te haere ki tua o te moana tawhiti, kei reira toku whaea me oku tuahine e tatari mai ana ki ahau. Ko nga papaka i puta mai i te wai o te awa, ka pupuhi tae noa ki te huri

hei kararehe nunui ka hutia ake nga tipu i a ratou e haere ana i roto i te awa.

I etahi wa ka mahara ahau ki te ahua kino o toku whaea keke a Antonia. Kaore ia i aroha ki ahau, kare ia i aroha ki ahau, ka kino ahau ki a ia: na toku whaea ahau i tuku ki tona tuahine engari i oati ano ia ki ahau tera tetahi ra ka haere mai ia ki te tiki i ahau: na konei ahau i piki ai i nga rakau. ka titiro ki te paerangi, me te tumanako ka tae mai ia i runga i te tuara o te hoiho ma me toku papa. I nga kainga tata o San Basilio me Vallancazza kua wehe katoa nga tangata. Ko nga mea i toe ko nga wahine, nga tamariki me etahi o nga kaumatua. He kainga wahangu e kore nei e pa te ora. Kua mutu te wa, ka whakaponu nga tangata ka huri nga mea katoa, ka mutu te pakanga, ka uru mai te iwi ki roto i te tini o nga whare kua marara, kua mate, kua wiri. I pai ahau ki te whai hoa, kia mohio ahau ehara i te mea ko ahau anake ka whakarerea, kia taea te tiaki, kia mohio ahau ka taea e au te whakamarumaruru i roto i nga kaainga o tenei, o tera tangata. Karekau hoki au i whai mana ki te kii kaore au i te whanau, ko oku matua kei tawhiti kei tera tahataha o te moana, i tua atu o taua kahurangi mutunga kore, he maunga teitei e kore e taea te haere i waenganui i a au. Engari i pehia ahau ki te noho ki te taha o toku whaea keke nana ahau i tukino. I to 'u mana'oraa i te reira e i to 'u iteraa 'tu ia 'na i to 'na haereraa mai, ua riri oia ia 'u i taua reo u'ana e te taehae ra. He reo i puta ki te hamama, ki te hamama, ki te tawai, ki te tukino.

Ahakoia nga kararehe i wehi i tona reo. I te taha o tana tane anake ka whakahekehia e ia tona tihi, ka huri katoa te reo o te reo, ka huri hei tangi o te hipi. I whakaaro taku whaea keke kare e taea e te kotiro iti te mohio ki nga mea e pa ana ki a ia. Ehara i te mea i mohio noa ahau ki nga mea katoa, engari, i tua atu, kaore au i noho wahangu, i te wahangu ranei. He whawhai tonu.

He pakanga mutunga kore me te ngenge. I nga wa katoa ka whakaaro ahau mo nga wa kei te heke mai: he koroheke, he ngoikore, he taitamariki ahau, he kaha, engari ahakoa nga mea katoa kare ahau e mahi kino ki a ia, ehara i te mea noku.

I etahi wa ka whakatata ahau ki te awa ka kitea e au nga tangata e haere ana ki te horoi kakahu, ki te horoi, ara, ka horoi i nga whariki me nga paraikete, i te tuatahi ka whakamakuku i nga mea katoa ki te pungarehu. I muri ranei i te wa kutikuti, ka haere mai ratou ki te horoi i nga huruhuru hipi ka whakamaroke ki te ra kia ma, katahi ka whakamahia hei whakakakahu i nga moenga o nga moenga. I haere ahau ki te kohi i nga tawerewere e toe ana i waenganui i nga kowhatu i te takutai, ka whakakakahu i taku tamare tawhetawhe ki a ratou. Kare au i mohio me aha ahau, ka timata ahau ki te hiki i nga kohatu ki te tahataha o te awa ki te rapu i te koura, ma te mohio au ki te matau ki oku maihao ki runga ake i toku mahunga, kia kore ai o ratou matikuku e kowiri i oku maihao. Ka haria e ahau ki te kainga, i te ahiahi ka tahuna e toku whaea te ahi ka tunua e ahau, ka kainga: ki ahau he kai motuhake tera. I etahi wa kaore i te papaka, ka hikina ake te kohatu, ka pupuhi nga poroka ririki iti ki runga me te peke poutk, ka peke ahau i runga i te mataku. I whakaaro ahau he hoa takaro raua noku, a, i etahi wa ka pouri ahau i taku haerenga atu, ka waiho ko ratou anake i te pouri i te po katoa. I taku hokinga ki te kainga i te ahiahi ka karanga nui ahau ki a Uncle Michele, me te whakamahi i te paoro i hangaia ki te riu. I etahi wa i te raumati kei te noho te whanau Scardino i roto i tetahi whare kei runga ake i te raorao, ka haere ahau ki te tiroiro ia ratou. I takaro ahau ki a Mimma ko ia te potiki o nga teina.

I mahi a Goofy ki te hanga tuuru me nga teepu mo nga tare. He pai te noho mo etahi haora i roto i te kamupene. I te ata ka waea mai ki a au ka haere ki tera taha o te awa ki te tiki miraka. I a

ratou te peere hei whakaki, i pai a "Concettina" ki te kite i a ia e miraka ana. I aroha mai te rangatira o nga kau, a Micca a Cappellea, ka homai he hawhe karaihe ki ahau. I roto i te whare o toku whaea keke ka kite matou i te miraka e rua i te tau: i tana mahi pihikete me te Aranga ka taka e ia nga kukupa me te hua whakakai tae. I te wa e kohuatia ana te miraka, ka kohia e ahau nga wahi whakamutunga katoa. I roto i te ruuma o te whare whenua ko te moenga o te matua keke, mehemea ka kiia he moenga, me nga papa e mau ana ki runga ki nga takai rino e rua me te whariki kakau witi, i te mea kua mahue i a raua te huruhuru hoiho i Novara. Me moe ahau i runga i te whariki kakau witi me te paraikete hoia tawhito noa i runga, he hinuhinu me te paraikete. I haere ahau ki te moenga me te koti koaka i mau ahau ahakoa i te awatea kaore he tarau. Kaore e taea te whakaahua i te makariri i pa ki ahau ia po. I te ua, me whakanoho nga ipu hei kohi i nga wai ka kuhu mai i te tuanui. Mena ka hiahia au ki te mimi i te po, me wehe ahau i te whare ka mahi tata ki te taahiraa. Ki te kore ahau e mohio, he aha ahau i moemoea ai, a kei te mahi ahau i runga i te whariki kakau witi, i te ata ka nui ano nga whiu. I haere ano a Whaea Antonia ki te moe me te mau ano i te koti i whakamahia e ia i te awatea, ko Uncle Michele e korikori ana pera me tana whaea.

Ko te hui moe i rite ki nga tikanga o mua: i te tuatahi ka moe ahau, katahi ka tae ki te waa o te whaea keke, katahi ka tangohia e te matua keke tona tarau tarau tarau tarau me te kakahu o roto. Ko te koti taratara i mau i a ia i te awatea ka haere ia ki te moenga ka whakawetohia te rama hinu i runga i te teepu i te pakitara. Ko ahau, he tangata mahi nanakia, i ahua karekau e titiro, ka tiro tonu: i tana pikonga ki te tinei i te mura ka kite ahau i tana ahua i runga i te pakitara, ano he atarangi Hainamana, me te ding-don e tarewa ana. - Aue, ano te pai! - ka mea ia, no te

mea ko te waina katoa i inumia e ia i wera ai ia. I te taha o to raua moenga e rua nga potae, ara, e rua nga kete kakaho nui hei pupuri i nga piki maroke. Ka hipokina e ratou ki nga tawhetawhe paru me te hinuhinu, a kei runga ko nga kakahu o roto o te matua keke. I roto i tetahi pouaka e tata ana ki toku moenga ka mau ratou i te taro me te kameta i takaia e ratou ki toku mahunga i taku haerenga ki te kura i te takurua, toku kakahu o roto me toku whaea keke. I whakamahia noa e au i nga Ratapu ka haere matou ki te purei i Novara. I kii oku matua keke kia kaua e mau i nga tuawhenua na te mea ka mau koretake.

I te marama o Hanuere ka patua e ratou te poaka. Ka taka e ratou etahi hotiti me te tote i te hinu poaka. Ko nga waewae kua kohuatia ka tiakina ki roto i te kohua terracotta kua rumakina ki te hinu poaka. Ko te tikanga ka kainga i te marama o Haratua me nga pini whanui hou na te mea kaore e taea te kai i mua. I tetahi wa, ko Paenga-whawha, ka patai ahau ki taku whaea keke mo taua mea na te mea he tino hiakai ahau, kaore au e mohio he aha te kai me te taro. Ka timata te hamama o taku whaea keke kua porangi ahau. I tetahi ra i taku hokinga mai i te kura, ka tutaki ahau ki a Ofelia me tona tuahine i te taha o te ara muera. Kua ngaro to raua whaea, kua hoki mai me to raua papa i Parani.

He tino puama ake ratou i ahau, ka aroha ahau ki a ratou, ka ki atu ahau ki a ratou: haere mai ki te wahi e noho nei ahau, i tenei wa kei te tango wai taku whaea keke, kei roto i te oumu he kohua kai, mauria, whangaia ma koutou. t say anything then to anyone.- Ka mihi mai ratou ki ahau, a, na te hiakai, ka whai i aku tohutohu me te kore e mangere. I te marama o Mei, i te wa i tunua ai e nga matua keke nga pini whanui, ka haere ratou ki te tiki i nga waewae o te poaka, ka kitea ko te kohua me te hinu poaka anake: me te whakaaro ko ahau tena, he maha nga ra i riri ai ratou ki ahau kia utu ahau. I taua wa i tino whakahihi ahau na te

mea mo te wa tuatahi i rongō au i te pai o te wikitoria i te whawhai nui ki to ratou apo. Na te kore o te akuaku, ka noho rangatira nga puruhi puta noa i te whare. Ka werohia e ratou toku kaki i te po, ka pania ahau e toku whaea keke ki te hinu oriwa ia ahiahi kia kore ai e ngote nga puruhi i oku toto. I te ata kua peitahia taku kaki. Pr i tMku whaea kk, he kutu anM ahau, kre au i waia ki te horoi i tMku mhunga. I tetahi atu taha, ko taku whaea keke ki te koroka i aku makawe ka pania ki te wai me te huka kia mau tonu te ahua.

Ko oku hoa akomanga, he ma i nga wa katoa. Ko te hunga rawakore o ratou kaore i rite ki ahau te paru. I whai waahi ano te kaiako ki te mahi whakaheke ma te pana i ahau mai i nga tangata katoa ki te teepu whakamutunga. Ko taku tinana he paru kore korero. I horoia ahau i roto i te awa kotahi i te tau, i runga i te huihuinga o te hakari Ferragosto, te mea tino nui o te taone nui. I tetahi wa i ahau e whakaaro ana mo toku whaea, e whitu pea oku tau, ka taka ahau ki roto i te pungarehu koropupu o te ahi. I wera taku ringa matau, karekau taku whaea keke i kawe i ahau ki te taote, engari i rongoa ahau ki nga otaota ia ra. E rua aku mirumiru he rite ki nga hua kerepa e rua, i aue ahau i te mamae engari kaore ia i neke. Ko ahau te ahua e ngaua ana ahau e te kiore.

I tino ora ahau i muri i nga marama e rua, kei a au tonu nga tohu. I te tau haapiiraa, tei nia vau i te taupee i te hoê sabati, ua ani mai te hoê tamahine iti e haere mai ra i raro mai te peu e te hinaaro ra vau e haere na muri ia 'na i te haapiiraa a Miss Vincenzina. Kare au i mohio he aha na te mea i haria ahau e taku whaea keke i nga ra tino nui o nga hararei, kaore au i te marama he aha te tikanga o te haere ki te karakia. Ko tetahi tohunga, ko Matua Buemi, e noho ana i te ritenga atu o to matou whare, engari he iti noa nga wa i tutaki ai ahau ki a ia, ka titiro kino ki a

ia. Ka korero mai ano taku whaea keke ki ahau: "Ki te korero koe ki a ia, ka tapahia e taua tohunga to arero." Heoi, i tono ahau me te kore ohorere i whiwhi whakaaetanga ahau ki te tango i nga akoranga catechism. I tau tonu ahau ki tera taiao. Ua horoa mai te vahine apî ra i te hoê buka iti e te hoê vea. Ua ite au i te oaoa rahi i to 'u faarooraa no nia ia Iesu, I te hoê mahana, ua parau mai oia ia 'u e e faaineine oia ia 'u no ta 'u Amuiraa matamua. I korero ahau i te kainga ka kii mai ratou he tamariki rawa ahau. Ka whakahoki ahau, he teka, ka mahia e nga kotiro katoa o te roopu. Ko te mea pono kua whakapumautia ratou, heoi i noho tonu maua ko te kotiro ra ki te whakaae me te whakatau i te ra ki te tohunga o San Nicola: te ra o Corpus Christi.

I ara ake te raruraru o te kakahu ma, engari i korero tetahi ki te whaea keke kei te riihitia e nga kuia. Ua tae mai te mahana i tiai-maoro-hia: i te po'ipo'i, ua apee oia ia'u i te pureraa haapaeraa maa. I whakaaro ia kei reira etahi atu kotiro na te mea kare ano ia i whai whakaaro ki te whakapiri atu ki te wahine katikihama. I te mohiotanga ko ahau anake, ka tawai mai ia ki ahau: "He teka, he kino." I te purei hoki taku kaiako i taua ata me etahi atu tangata. Ko etahi o nga wahine i reira i whakamaarama i a ia. Ka tae mai te tohunga ka mau ki toku ringa ka mauria ahau ki te sacristy mo te whaki hara. I korerotia e ia ki ahau nga kupu ataahua kaore ano ahau i rongongia i mua. I rite ahau ki te rere ki te Rangi ka mea ahau ki a au ano: "Kare i te pono ka tapahia e nga tohunga nga arero, engari ka mohio ratou ki te mohio ki te mamae o te kotiro iti." Mena ka taea e au kua awhi me te kihi ia ia me te koa.

Nana ahau i kii kia rima Hail Marys hei ripeneta ka hoki ahau ki toku nohoanga. Ka ui tonu te whaea keke ki ahau he aha taku i korero ai ki te tohunga kia roa te noho ki reira, ka ki atu ahau: - Na te kotiro i ako mai he mea huna te whaki -. - Ae, engari me

korero mai koe ki ahau i te wa tuatahi - ka tohe te harpy. Kaore he huarahi. He rawe, ko te Kainga, a i te putanga ki waho ka pehia ahau e ratou ki te kihi i te ringa o toku matua keke ka mea: "Tena koa manaaki mai." I timata ahau i te taha o toku koroua, he rite tonu te rerenga korero, katahi ahau ka huri haere i nga whanaunga katoa. I homai e Whaea Gaetana he pukapuka iti. I hiakai ahau, engari karekau he tangata i homai he kai maku. I te nuinga o te wa, ka mutu te hui, he tikanga te haere ki te paera ki te tiki i te granita me te pihikete, engari i hinga i te mania mo te penapena: i te poutumarotanga ka kai matou i te pereti rimurapa, i te ahiahi ka haere matou ki te kaitango whakaahua na te mea. i whakaaro nga whanaunga ki te tuku whakaahua o mama.

Kua oti i a au te karaehe tuarua me te eke ki nga tohu iti rawa. I taua tau me noho matou ki te tuawhenua i te raumati katoa. I whakah ahau: "I nga Ratapu me haere ahau ki te purei me te toro atu ki taku koroua ko ia anake." He tangata tino pai, e mate huango ana. Ko te kotiro i wareware ki a ia, ko tetahi wahi na te mangere, ko tetahi na te mea i whakatauhia e tana tane, he riri

tonu ki nga hoa tata, ki nga whanaunga me te hungawai.

I haria e ahau te horoi horoi, ka haria pukutia ki taku whaea keke mai i a Michelillo ki te kore ka raru. Kore rawa ia i aroha ki tona papa: i tetahi ra ka haere mai tetahi o ona tuakana ki Castrangia ki te korero kua mate ia. "Ki te kore koe e haere, ka whana koe e ahau ki te kaihe," ko tana korero ki a ia.

I te wa e paati ana i te kainga, ka whakawhiwhia ki nga mema o te roopu puoro te "pezzo duro", he aihikirimi te ingoa na te mea he rite tonu. Uncle Michele, kaore i tino marama na te mea kaore ia i pai ki a ia, na te mea ranei i peia ia ki tetahi tohu ohaoha rerekee, i taku kitenga i ahau e haere ana ka karanga mai ki ahau: "Concettina, haere mai ki te tiki i te aihikirimi". Na ka tango ahau i te whai waahi ki te ngahau, i aua waa ohorere, tetahi mea pai.

I etahi wa i mua ko Takuta Cosentino no Baceno i whakamahara mai ki ahau mo tetahi korero kua ngaro i roto i taku mahara. I te wa e takaro ana te roopu i nga tiriti o te taone, ka ngana nga tamariki ki te uru atu ki te parade. Engari ki te whakatika i to raatau noho me "mohio" tetahi mema. Hei whakamatau, ka mau tona ringa ki roto i tana pukoro koti. I penei taku whai i taku matua keke a Michele, ko Gianni Cosentino, tama a tetahi kaiako kura tuatahi me te pani, ka mau tona ringa ki te pute o te kaiarahi kee.

I waenganui o te pakanga, ka timata etahi poma ki te hinga ki Novara. Ka oma nga tangata katoa, ko etahi o nga taunga i whakaruruhau ki Castrangia ki a matou. Ki ahau he paati na te mea ka taea e au te noho tahi. Ia wa, ka rongu koe i te whio o te maru. I tae mai ano te rongu kino ko te tama a te rangatira o te toa keke o Orlando i pakaruhia e te poma. Ko te whaea i

Domodossola, e hapu ana mo te wha o nga wa, i mahue ko Rosa raua ko Antonietta anake. Kua hoki mai taku papa ki Sicily hei Bersagliere. Tau ava'e i muri a'e i to 'na revaraa, ua ite a'era oia e ua fanau to 'na mama i te hoê tamahine iti o Emma te i'oa e e nehenehe ta 'na e ho'i i te fare no te mea te mana'ohia ra e e ere o 'na e maha tamarii.

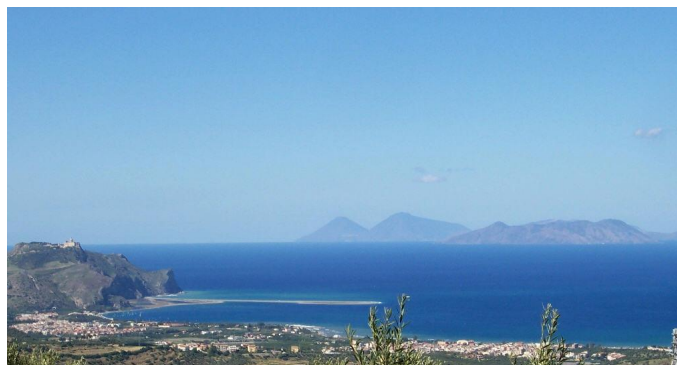
Heoi, i tana taenga atu ki Domodossola ka kitea e ia he ohorere kawa: kua mutu a Emma i te ora i muri i nga ra 12. E rua nga ra i muri mai me hoki ia ki mua. I etahi marama i muri mai - koinei te wa o te rangirua me te koretake i muri mai i te 8 o Hepetema - i kaha ia ki te mawhiti i te mahi hoia, ka hoki ki Novara ki te tatari kia mutu te pakanga ki te hono atu ki tona whaea. I whakatuwheratia e ia tetahi toa iti a te kaihanga hu. Ia ra ka haere ahau ki te kite ia ia. He whakama engari he mohio mo taku pakeke, i mohio ahau ka moe a papa ki te wahine kua marenatia engari he tane hoia. I te hoê mahana, ua tomo atu vau i roto i te piha afata teata i nia i te purumu teitei i Piazza Bertolami. Ko te tangata o te toa i muri mai e kororerero ana ki a papa. I tukitukia e ahau taku tohu me oku maihao waenga e tohu ana ki te tarai i nga kanohi o toku papa e tinihanga ana ki toku whaea. I kaha te noho tata ki te pupuri i ahau, i te mea ka kii taku papa me te ataata "Whakaarohia taau ake mahi". I te '44 i whanau mai he tamaiti makawe pouri, he makawe mingimingi penei i a ia...

I Badiavecchia ka mate tona tupuna tupuna i te mate pukupuku puku. I whiwhi whakaaetanga ahau mai i taku whaea keke kia haere ki te kite i a ia. He maha nga wa ka heke mai ahau i Castrangia ka hikoi i te taha o te awa. Ka mahara ahau ki a ia i runga i te moenga, he rangimarie. Kei te pukumahi tonu a Kuia ki te toa, a, he iti noa tana wa ki reira. I hoatu e ia he manga oriwa ki tona ringa hei peia atu i nga namu, engari ka kino haere ia, kare he kaha, ka peia atu e ahau i a ia. I te 2 o Noema 1944 i te

66 o ona tau ka rere ki Rangi. I Sicily tonu a Papa. I tae atu hoki ona matua keke ki te tangihanga.

I etahi wa ka tae mai etahi reta mai i toku whaea. I te '45 ka hoki mai a papa ki Domodossola, a i te '46 ka whanau taku tuakana a Giuseppe.

Upoko tuawha - Hinu, pungawerewere me te kanohi kino

Te riri nei te tama'i na te ao atoa nei, mea fifi roa te mau aparauraa, e aita matou i faaroo faahou ia Mama. Waimarie, i maumaharatia taku papa ki Sicily i roto i te ope o Bersaglieri, a, i te wa e waatea ana ia mo etahi ra, ka haere mai ia ki te tiroiro i ahau. Na te pakanga he nui nga tangata ki nga tuawhenua. Tekau ma rima nga ra i noho ai te hunga kua heke, engari ka raru te taone nui ki te poma, ka pai ake ratou ki te noho ki tuawhenua puta noa i te tau.

I ia wa ka whakaruruhau ahau ki aua tangata. He whanau, tokowha nga tamariki e noho ngakau pai ana ahakoa te kore kai. I kite ahau i te apo o oku matua keke, he maha nei o ratou piki maroke, a kihai i hoatu ki te tangata: ka mau ahau ki tetahi ringa pai, a kawea pukutia atu ana ki a ratou. I penapenahia e au etahi o nga pini i homai e ratou hei parakuihi ma ratou. Ahakoa te taro pakeke: he poro i hoatu e toku whaea keke ki roto i taku pute i mua i te haerenga ki te kura i tohaina e au ki aua tamariki, hei utu ka homai e ratou etahi pepa hei tuhi, na ratou ahau i takaro ki runga i te piu me tetahi o ratou i hanga taonga takaro, tuuru me

nga moenga mo nga tare i homai e ia ki a maua ko tana teina iti, ko tana tuakana i hanga tare tawhetawhe ma maua.

I etahi wa ka heke ahau ki te awa, ka haere nga wahine o te takiwa ki te horoi i o ratou kakahu ki te pungarehu, ka tu ahau me te miharo ki te ahi e ka ana hei whakamahana i te wai i roto i te ipu e mau ana ki nga kohatu nunui e rua.. Kaore au i kite i taku whaea keke e mahi ana i enei mahi. Tata kore rawa ia e horoi, ka haere ranei ia ki te awa i te mea karekau he tangata i reira kia kore ai e kitea ona kakahu hinuhinu me te tino paru.

I etahi wa ka kite ahau i nga wahine e hora ana i te rinena i raranga ki te kainga i runga i nga kohatu mo nga ra e rua, e toru ranei. Ka whakamakuku, ka whakamaroke ki raro i te werawera o te ra, ka ma. I nga wa katoa ka karanga mai taku whaea keke ki ahau ki te kainga engari kare au i rongu. I te wa o te pakanga, kua hoki mai ano tana hunaonga i Turin me tetahi kotiro iti. No to 'na faatura ia Salvatore, ta 'na tamaiti hoovai, ua faarirohia oia mai te hoê arii vahine. I taua wa i noho tonu raua ki te kainga, a mo taua kaupapa ka tangohia e te whaea keke nga hopi kakara, nga tauera rinena, te whakamaroke rihi, te kakahu tepu me nga tauera kia pai ai te whakaaro. Heoi i meinga ahau hei pononga, i tonoa mai ki te kawewai i te puna: he mea whakama hoki te tono manuhiri.

I tae mai te Kirihimete, a, i runga i nga tikanga o te raki, i te ata ka hoatu ki te wahine marena hou he taonga ataahua mai i a Pepi a Ihu ki tana tamahine: he huinga ataahua o nga kohua me nga hoeha mo te tare. I harikoa ahau mo ia, engari i taua wa ano ka pupuhi ahau i te riri i te mea kare ano enei mea i pa ki ahau. Kei te ngoikore haere ahau. He karepe tera, aue te mate mo te kai: me taia ki te waina. Ka taea e koe anake te kai i te mea i tahaetia mai i nga hoa tata. I kohia nga hazelnut engari hei hoko. I kai puku ahau i te ahua o nga wiwi i te ngahere. I hokona e oku

matua keke te miraka i te Kirihimete me te Aranga hei hanga pihikete ka pania e ahau ki te punetpu i te wa e kohuatia ana. He iti noa te mahi a toku whaea keke i nga hua parai maku. I te nuinga o te wa ka tumanako ahau ka parai e ia maku: - Me waiho e tatou kia katahi ka pahemo te hua manu (he taitamariki ia no Messina i haere huri noa i nga tuawhenua ki te kohi hua, ka tukuna hei hou) ka taea te hoko atu ka whiwhi moni -. Ka kohia e ia nga hua mo nga marama e rua, katahi ka hokona.

Ko nga tangata o Messina nana i hoko nga hua, tera pea he pi kei o ratou ringa. Me momi nga piki, he iti noa te kai, ko etahi ka waiho kia maroke i te ra hei hoko, hei rongoa mo te hotoke. I te marama o Whiringa-a-nuku, i mahia nga kaata ataahua i te ahiahi. Mena he toenga tihorea, ka waiho e toku matua keke i runga i te tepu i roto i te ruma iti (kaore i runga i te pereti engari i runga i te whariki kua pania ki te hinu i maringi mai i te rama) a i te ata, ka ara ake tokowha ki te haere ki te mahi, ka oho mai ia ki ahau, ka homai ki ahau nga tiini ka mea mai ki ahau: "He parakuihi koe". I whakarongo ahau, a kai ana ahau i te matekai, engari he reka te reka o te hinu me te kore e kore ka mamae toku puku. Ka whakahihi te matua keke: - E aroha ana ahau ki taku iramutu, ka whakareri ahau i nga kainati mo ia i te po tonu -. Inaa, he mauahara toku matua keke ki ona kanohi. I etahi wa he kowhai, he whero muramura i tana riri: ahakoa he iti, ka uru atu aua kanohi ki tona kanohi. He iti, he hohonu, ano he rua kuiti, ka maringi mai te mauahara. I taua wa, ka toa te mate koriri me te noke. I ia wa, ka homai e taku whaea keke tetahi punetpu hinu. Ma tenei ka aukati i nga kutukutu, ka muhumuhu ki te whakatuturu i a ia ano... katahi ka timata ia ki te "prichentu": - Mazzai un vermu gruossu quennu ìa pagana, ùa u mazzu chi sugnu Karaitiana katoa. Ranei i te Mane ka rongu koe, i te Turei ka rongu koe, i te Wenerei ka rongu koe, i te Taite ka rongu koe, i

te Vinardi ka rongu koe, i te Sabutu ka rongu koe, matteia du jurnu of Easter u viermu sturdudu a tierra casca.-

(I patua e ahau he kutukutu momona i te wa e pa ana ahau, a inaianei ka patua e ahau he Karaitiana. I te Mane Tapu, i te Turei Tapu, i te Wenerei Tapu, i te Taite Tapu, i te Paraire Pai, i te Hatarei Tapu, i te ata o te Aranga. ka taka te noke ohorere ki te whenua).

Kare au e mohio i pehea ahau i ora ai.

I konei ka whakatuwherahia he reu.

He maha nga tau ka pahemo, ka mamae toku puku. I haere ahau ki te mahi x-hihi me nga miihini te rahi o te ruma. I homai e ratou he pap ma ki te kite mena he mate whewhe. Kia aroha mai, kaore he mea i kitea. I kii te kai-whakaaro irirangi he gastritis, ka hoatu e au etahi rongoa hei whakamama i te mamae. I tae ahau ki te waahi kaore au e kaha ki te kopu i te koko o te wai. Tata ki te rima tekau oku tau. Ko Paolo, he hoa o Armando no Piacenza, i tono kia kawea ahau ki tetahi tohunga. I haere mai ano ia ki a Takuta Mazzeo. Kaore i taea e te taputapu gastroscopy te uru ki tua o te korokoro. "Kaore au e mohio me pehea te whakaora i tenei wahine," ka kii te taote, "kua kati te pylorus." Ko nga tangata katoa e mate ana i te gastroscopy i wehe i te ruma i runga i o ratou waewae. Ko ahau kei runga i te whana me te IV. I tohuhia e te taote he rongoa kaha mo nga marama e rua. I taku hokinga mai kaore ano i paahi te taputapu. Ko tetahi atu rongoa kaha ake mo nga marama e toru.

E rima marama i muri i te haerenga tuatahi ka timata te taputapu ki te pakaru i te pylorus. "Semeio!" ka mea a Takuta Mazzeo. I te wa i tangohia ai te ngongo, he maha nga patai i patai mai ia ki a au kia mohio ai mena he whanau, he take ranei. I timata ahau ki te tangi: "Tena pea ko te hinu i homai e Zizi ki

ahau i nga wa katoa mo nga noke." Ka maka e te taote ona ringa ki ona makawe: "Te hinu? A kei te ora tonu koe!". I te haere tonu o te maimoatanga, i etahi wa ka whakahoki ano ahau i te gastroscopy.

He mihi ki a Doctor Mazzeo nana nei i whakaora toku ora, i enei tau i muri mai ka pai au ki te kai me etahi rongoa rongoa.

I te wa i waea mai ai tetahi ki a ia mai i te taupee, ka wiri tonu te mahunga o tona whaea keke. Ka tohutohu ratou ki a ia ki te tango i tetahi karaihe iti o te ferroquine i runga i te kopu kore. I tohe ia ki tana tane ki te hoko mai, i te ata ka homai ano e ia he karaihe ki ahau.

I tua atu, i kingi ano te karakia ki taua whare. I nga wa katoa ka mamae te upoko o tona matua keke i te waina i inumia e ia, engari ki a ia ko te take he kanohi kino o tetahi. Ko te wahine ki te aukati i a ia: ka mau ia ki tetahi pereti me te wai, ringihia he tote me tetahi pata hinu, katahi ka timata ki te prichentu mo te mahunga: - Oglu biridittu, oglu santissimu, haere mai ki tenei whare ka peia tenei. morocchiu, oglu biriditto, haere atu ki waho ka peia tenei mammucca... (E te hinu manaaki, e te hinu tapu, tomo mai ki tenei whare, panaia tenei kanohi kino, hinu manaaki, kia kaha, peia atu tenei rewera...).

Ko tenei kirikiri o te hinu manaaki i whakawhnui, e ai ki ta ratou whakapono, te kanohi kino. I muri tata mai ka tauhiuhia te wai ki nga kokonga e wha o te ruuma, ka mutu tana mahunga.

Hei whakaora i nga patunga, ka honoa nga pungawerewere ki te hinu, me tetahi wahi iti hei hanga hupa. Ko taua ranunga whakamataku, e kii ana ratou, he kore he! I te ata ka homai he karaihe wai ki ahau me te magnesia. I muri i etahi wa, ka wiri katoa ahau, me haere ahau ki te makariri ki te whakaora i ahau. I taku oranga ka tukuna ahau ki tetahi wahine mahi makutu: i

whanganga ia i ahau mai i te mahunga ki te waewae ki te aho me oku ringa whakapae ki taua mea. Ki te ngaro tetahi wahi ka karohia te mate mo taua tau.

Ahakoia i roto i to ratou ake ara i whakapono nga matua keke ki te Atua, ki te Hunga Tapu, ki te Madonna. Ia tau i te 8 o Hepetema ka hikoi ratou ki Tindari, ki te wahi tapu i whakatapua ki te Black Madonna e wha tekau kiromita te tawhiti atu i te taone nui. Mai i te rima o oku tau me mahi au i taua ripeneta.

I te wa o nga haerenga ki te Taputapu o Tindari, i te ra i mua i te mahi a te whaea keke i nga kapene (sepa) mai i nga tawhetawhe. Ka haere a matua keke ki te hopu, ka mauria mai ki te kainga kotahi, e rua ranei nga rapeti mohoa hei tunu. Kia pai ai te whakaaro, i taka hoki e te whaea keke he aubergines puru. Ka titiro ia ki te whakaata, ka horoi i tona mata ki te kakahu. I te wa i te wa te waiata "Kei hea te zaza, toku ataahua" i roto i te ahua, a ka uru ahau ki te karanga i te reira "zizi".

I wehe atu matou ki Tindari i te tekau ma tahi i te ahiahi ka tae mai i te ata. I te ngenge me te ngenge i runga i taku ngoikoretanga, he maha nga wa i tono ai ahau mo etahi wai hou, engari karekau ratou i hoko mai i nga toa penei me era atu tangata ngenge: i tutira ratou ki te puna anake e tata ana ki te whare karakia i rere mai ai te wai wera. kaore i awhina i te whakamaarama i te wera. E ai ki nga korero tuku iho, i hokona e ratou he piihi, he pini whanui me te pini cannellini, katahi ka haere ki te purei, ka inoi ki te Madinuzza, ka puta ki waho ka tutaki ki o ratou hoa kainga me oku whanaunga. I te poutumarotanga ka haere matou ki te kai i raro i nga oriwa huri noa. He mea whakama i te tino ngenge ahau, i tera ra i te mea he kai hiakai i nga wa katoa kia pai ai te whakaaro ki mua i nga hoa. I roto i te tina ko te rapiti mohoa i tunua ki te oumu, ka haere tonu te matua keke ki te hopu i nga ahiahi e rua i mua atu,

ka purua te aubergines me te pepa, te karepe me te pihikete hanga whare. Ki te hoki ki te kainga ka mau nga hoa ki te kawe waka: te motoka, te kaata hoiho ranei. I titiro ahau, kua rihaina ahau ki te hoki mai i runga waewae. Mena he matua keke ka taea e au te eke hoiho, ki te kore he mamae.

Upoko tuarima - Nga ruru

No nia i te tumu parau no nia i te haapaoraa, i te mea e e melo to 'u metua tane fetii no te hoê autaeaeraa, e hopoia na raua ia fa'i e ia paraparau i te Sabati Palm i roto i te fare pure no San Giorgio. I tu te kawa i te rima i te ata, ka whakina e te tohunga nga tane katoa i roto i te whare karakia, katahi ka haere ki te whaki hara mo nga wahine.

Ka tae ki te wa o tona whaea keke, e mau ana i te tauera pango nui, ka kawea mai e ia te kakahu kia tata ki te pae kupenga hei uhi i a ia i te mea e taea ana: te ahua nei me tango ia i te kamomere. Ka whakina e ia, katahi: - Na ko to wa - ka kii mai ia ki ahau. Ahakoa i hiahia ahau ki te whaki i roto i te tau kare e taea e au. Ka whakaparahako taku whaea keke ki ahau: "Kaua koe e tawai ki te Ariki, kotahi te tau i te tau, ki te kore koe e tika ki te tango i te ope no te mea ka hara koe ahakoa ko ou kanohi."

Tata ki te iwa karaka te Mihi Tapu, te koha me te kainga tika. Ka rite ki o mua, mo nga take iti, ka timata tana matua keke ki te oati, ka mate te maremare. Ko nga ahuatanga e kore e taea te korero: ki te hiahia tetahi i taua ra mo etahi take, e kore e taea e ratou te tuwha, ki te kore ka peia e ratou te Ariki i o ratou mangai. Ki te tupono he aitua, ka tangohia e ia te taupoki o te ipu, ka tuha ki roto ka inu ano i te wai me te wai me te huka. I te wiki tapu, ka

noho nga tangata ki te kainga ahakoa i te po ki te haere ki nga kauhau o te ahiahi i mahia e te moke. I te Rpare i taka te colombe, he paraoa pihikete he momo ahua me nga hua tino kohuatia i kohuatia ki te wai me te anella, he mea tae paitini. I te Paraire pai i te ata o te nohopuku i toro atu matou ki nga whare karakia katoa kua whakapaipaihia ki te tipu witi, katahi ka horomia e matou nga rau moopuna e toru (he otaota rongoa me te tino kakara) e tau ana te ora mo te tau katoa.

Kare koe i mahi i te awatea kia kore ai koe e whara i a Ihu i Ripekatia, ki te tuia e koe ka werohia te ngira, mena ka kite koe kei te kino to tinana, aha atu. Mo taua ra, ahakoa he aha taku mahi, kare ano au i pa, ki te kore ka tangi a Ihu. I te tekau ma tahi karaka i te Rahoroi i tu te Mass of Peace and Resurrection. I mauria mai e nga tamariki katoa he kukupa kia riro mai ai te manaakitanga a te tohunga, ka kai ai. Kore rawa i taea e au te tango atu i tera pai na te mea me whakaora taku kukupa me nga hua e rua mo te haerenga kura i whakaritea i te Turei i muri i te Aranga. Me tuku he hua manu ki te kaiako. I te ra o te Aranga ka hokona mai e ratou he reme nohinohi i mahia mai i te rimurapa kingi, te mea iti rawa kia kaua e nui rawa te moni. Ko te matua keke, he mea nanakia ona hu ki te hupa o te paraharaha i puta ki te ahi. Ki te mohio taku whaea keke kua oti tetahi mahi ka utua e ratou, ka tohutohu mai ia ki ahau: "Ui atu ki to matua keke mena i mauria mai e ia nga moni."

Ko ia me ahau i tata ki te koropiko ki a ia ano he pononga iti e rua, tae noa ki te wa i whakakorikoria ai ia, ka hoatu kotahi tekau lire ki a ia me te rima ki ahau. Kare e taea e au te whakapau moni na te mea kua whakaritea mo te putea poaka. I tetahi wa ka korero ahau ki taku whaea keke e hiahia ana ahau ki te takaro i te rota. I whakaae ia na te mea i tumanako ia ka wikitoria. He teka taku. I roto i te mooni, he ngoikore ano ahau ki te mau

kakahu ka whakatauritea ki aku hoa o te akomanga: he remu o ratou, engari karekau toku whaea keke i pai ki a au, ka pehia ahau ki te mau kakahu katoa. He ma, he parauri, he puru puru ranei nga tokena turi, me mahi au ki nga tokena i mahia e ia ki te karaka, he tae iti iho te utu i era atu. I mau ahau ki runga ake i te turi e tautokona ana e te whitiki rapa, engari ko te raru nui, kaore he waewae, ka eke ki runga ki te rekereke. I runga ake ka mau ahau i nga tokena poto me nga ringaringa. Kua tino whakaitihia ahau, me tu ano ahau mo aku kakahu. Na te rima lire i whakaritea e au ki te hoko i tetahi takirua tokena pai ake hei kakahu i te ata i mua i te kuhu ki te karaehe. I kati te toa i taua ra. Kare e taea e au te hoki ki te kainga me te moni na te mea kua kitea e taku whaea keke. I whakaaro ahau ki te huna ia ratou i raro i tetahi kohatu i te taha o te ara muera. Ka ua i te po, a, he mea hanga ki te pepa, ka tino pakaru, i taku mohiotanga i te ata i muri mai i taku haerenga ki te tiki.

Tekau ma rima nga ra i pahemo ka patai mai taku whaea keke mehemea kua toa ahau i te rota. Ahakoa karekau au i te pono me te kii ae. Kore rawa taua moni i tae mai. I te Paraire Pai, i te wa o te tira mo te whakanui i a tatou Wahine o nga pouritanga, ka tutaki ki te kaiako ka patai ia ki a ia mo nga whakamarama. I mate ahau i te whakama. Ko te tikanga kaore ia i te mohio ki nga mea katoa, no reira e rua nga papaki a taku whaea keke i raro i tana titiro kino. I nga wa katoa ka haere ahau ki te kura, engari he kino nga hua. Karekau he tangata i mohio ki ahau, ka whakanuia ahau i nga wa katoa na runga i nga tohutohu, no reira i marino toku whaea i nga wa katoa ka ako ahau. I pai ahau ki te ngeru anake, tae noa ki tetahi ra ka hoki mai te matua keke haurangi mai i te taone me etahi whao, ka tango te kararehe i tetahi wahi hei whangai ia ia ano. Ka mau ki te pu i mahue iho i nga hoia, ka patua ia ki te parae. He tino pouri ki ahau.

I te wa patu witi ka haere ahau ki te kohi i nga witi me te parei i mahue mai i te kainga paamu a nga hoa tata, ka hoatu ki roto i te putea ka haria ki te mira a Mrs. Tindara i te awa. Na ka mau ahau i te paraoa ki a Novara ki te whanaunga o toku whaea, he pouaru a raua tamariki iti e rua, ka haere ki te kohi wahie i roto i te ngahere i te ata, ka tahuna te oumu hei taka taro ma te hunga nana i mau mai te paraoa, ka whiwhi moni he taro iti ma nga tamariki.

I te marama o Hepetema, ka maoa nga piki, ka piki au i nga tipu ka kohia nga hua reka, ka waiho ki roto i nga kete kakaho e whakairihia ana me te matau mai i nga manga. Ka tapahia nga piki ka waiho kia whakamaroke i te ra ki runga i te kurupae. I muri i etahi ra kua maroke. Ka whakatokia ki roto i nga kete nui ka kainga i te takurua. I taua mau taime nehenehe ra, ua haere mai o Maria vahine, te hoê taata tapiri no te mataeinaa, no te faaineine i te mau suke mĀrô. Ua haere pinepine au e farerei ia 'na. Ko ia te whaea o nga tamariki maha. Ko tetahi o ratou ko Carmelo, he epileptic. I nga wa katoa kua kore ia e kitea. I haere te whaea e awangawanga ana ki te rapu i a ia, ka haere ahau i te taha o ia e tata ana ki te ngahau.

I ahau i te karaehe tuarima i tono mai te kaiako kia korero mai ki o matou matua ka haria matou e ia ki te whare pikitia ki te matakitaki i te kiriata "The Little Alpine". Ko nga matua keke: "Kaore koe e haere ki te kite i tera para." Kua rongu te iramutu o te tohunga i mua: "Me tono mai e koe, kare ano ahau i kite." Katahi ka oho ratou ka taea e au te haere.

Kua tae mai tetahi kete mai i te whaea me nga kai reka. I mauria mai e ahau etahi ki te kura. He wa o te matekai, he iti rawa nga kai reka. I whakaako te tuahine o toku kaiako i te karaehe tuawha i ahau i te reanga tuarima. I tono ia mo nga kai reka mo tetahi kotiro iti rawa atu i ahau e mate ana, ka waiho

katoa e au ma ia.

I te tau 1945 ka hoki mai toku papa ki Domodossola. I kite ano ahau ia ia i te marama o Aperira 1946, kei a ia ano toku whaea e hapu ana i te tamaiti.

Kotahi tekau pea nga ra harikoa i noho ahau me oku matua. He maha nga wa ka haere ahau ki te toro atu ki oku tupuna me oku matua keke, no reira ka kai au i nga mea e taea ana e au me te inu i te maha o nga houa a toku kuia nana nei i hoko. I te mutunga ka hiahia toku whaea ki te kawe i ahau ki te raki o Itari, engari ko taku whaea keke, he teka tonu, he ngakau miimii hoki, i kii ia kia whakarerea ahau ki a ia. I ahau i te karaehe tuarima, i nga wa katoa e tohe ana ahau i taku ngoikoretanga. I nga ra o te whakamatautau ka tae mai te rongu mo te whanautanga o tana teina iti. I tino harikoa, engari i te pouri i te wa ano, ka tangi ahau me te hari me te mamae. Koia pea te kaiako i whakatairanga i ahau ahakoa kaore au i puaki toku waha i nga wa o nga whakamatautau. I taua tau i whakaturia e ratou he wahanga kura tuarua ki te kainga me te tata katoa o aku hoa kura kua rite mo nga whakamatautau whakauru kia uru atu ki reira. Ki ahau nei karekau he tupono: i whakapono oku matua keke ko nga ruru anake e haere ana ki tera momo kura. Inaa, ka mutu te kura tuarua me haere ki Messina mo nga tohu paerua. Me whakaaro oku matua ki te tuku moni mo nga pukapuka, karekau ratou e utu. I tangi tonu ahau na te mea i pirangi ahau ki te haere tonu i aku akoranga. Na ka homai e ratou ki ahau te whai waahi ki te whakauru ki te akoranga ngaio e rua tau, he ahua tino rawakore o te kura tuarua e rua tau te roa. I haere nga tangata rawakore ki reira, ahakoa ka whakaae ahau. Ma te hikoi haere, i te ata me te ahiahi ka haere au ki te akoranga. He ranu te kura: ko nga tane tino pukuriri i totoro o ratou ringa ki te kaiwhakahaere i whakaako i te pangarau, ka takahia hoki e ratou nga kaiako Itari me French.

I whakaakona nga mahi whare ki nga kotiro me nga matauranga ahuhenua ki nga tane. I roto i te meka, kare noa matou i ako. He pai taku hua i te whakama me te matewai nui ki te ako.

I mua i te mutunga o te tau kura kua whakaritea matou e nga kaiako mo te whare tapere aroha. Me whakakakahu ahau ki te ahua o te tiriti. Kei reira te potae o tona matua keke, kua ngaro nga tarau poto. I taku korero ki taku whaea keke, ka karanga ia: "He kuare koe ki te tuku here." Kare au i ngenge: I haere ahau ki te wahine a te kaikuti a Liezza ki te tono ki te tono tarau tarau o tana tama. No reira i te ahiahi o te whakaaturanga i kakahu ahau hei tiriti, i roto i te pakipaki me te pouri o oku matua keke, i tae mai ki te hunga whakarongo mo te kaupapa.

Ko te mea pouri, ahakoa kua pahemo enei tau e rua, ka mutu taku kura mo ake tonu atu ki te whakaaro kua noho kuare tonu ahau me era atu o mua.

Upoko tuaono - Tena ra, murua ahau (Te marama o nga whetu)

Tekau ma rua oku tau i te taenga mai o toku whaea ki te tiroiro i ahau i te marama o Akuhata me toku papa me taku teina iti i kite ahau mo te wa tuatahi. I te kitenga o tona kanohi iti ka koa ahau, ka maumahara ahau ki taua ra ko tetahi o nga ra pai rawa atu i roto i toku oranga. I tino kaha oku matua ki te kawe i a au ki te hoki ki te kura, engari na toku whaea keke i whakakore i te whakaaro mo te tekau o nga wa: ka tonoa ahau e ia hei kai tuitui me te tumanako kia pai te ako i te mahi hokohoko. Na ka pera, i runga i taku i pai ai. Ka wehe oku matua, ka noho ahau ki Sicily ano he porangi. Mai i tera wa kare ahau i te ata noho, ka tangi puku ahau. I kii oku matua keke kare rawa oku matua e aroha ki a au penei i a raua, na raua ahau i whakatupu ano he tamahine (he rite tonu te mamae o te kotiro ki ahau). I tetahi ra ka haere toku whaea keke ki te tuitui tuitui pai rawa atu o te taone, i reira hoki toku whaea i ako ai i nga mahi hokohoko, ki te patai ki a ia mehemea ka utua ahau e ia. Ka whakautua e te Kaihanga kakahu e waru ana kotiro, a, kaore e taea e ia te whakanui ake i te nama. I te aonga ake ka mauria mai e tana whaea keke etahi hua hei whakatenatena i a ia ka mea: - Hoki mai i te marama,

tera pea ka haere tetahi o nga tauira ki Turin, ka noho noa he waahi mo to iramutu -. I te wa tika, i muri i te marama ka tukuna ahau e toku whaea ki te taiwhanga taiwhanga. Ko te kotiro iti, kotahi me te hawhe mita te roa, i powhiri mai ki ahau: "E pai ana, ka haria koe e ahau na te mea e pouri ana ahau ki a koe, ki taku whakaaro ka pai ake koe ki te haere mai ki ahau, kua ki te noho ki te tuawhenua. me to whaea keke." Kaore ia i tino he ki te whakaaro pera. I te ra i muri mai i te waru ka tae atu ahau. "Timata te tahia i te taiwhanga," ka kii mai ia ki ahau, "katahi koe ka horoi i te papa." I timata te korero ki te piro ki ahau. I anga ahau ki te horoi i nga mea e taea ana e au. He pakupaku ahau, tekau ma rua oku tau, engari e waru oku ahua.

Kare au i mohio ki te horoi i te papa: i nga tuawhenua i mahia ki te kowhatu, i te kainga hoki he taera, kaore taku whaea i horoi kia kore ai e ngenge. I ngana ahau ki te whakapau kaha, engari ka kiia ahau e te kai tuitui he kaihe na te mea kaore au i horoi pai. I te iwa karaka ka tae mai nga kaimahi ka timata te aro ki te kaupapa hou (kotiro iti). Ka titiro aroha mai ratou katoa ki ahau. I rongu ahau i a raatau korero, ka miharo ahau ki te kore e mohio ki nga mea nui o te ao. I ia wa, i etahi wa ka homai e ratou etahi mahi tuitui, nga mea kare au e pai ki te mahi, kawa tonu mo te kore e taea e au te ako. He pai te taha o te ra: i te pouputanga o te ra, kaore au e hoki ki te tuawhenua, ka kai marie ahau i te kainga, ka horahia he tauera ki runga i te tepu, ka whakarite i te karaihe, te ipu wai me te pereti. I te poto, ki te kai i tetahi wahi o te taro pakeke me te tihi i pai ahau ki te whakatakoto i te tepu pera i nga tangata noa. I muri i te tina ka haere ahau ki tetahi hoa tata e iwa tau te pakeke ake i ahau, he tuitui tuitui. I awhina ia ki te whakatuwhera i oku kanohi ki taku ahuaakore. Ko tana whaea, he tuahine he arewhana nga waewae me tetahi atu mate e noho ana ki a ia.

I etahi wa ka tono mai ratou ki ahau ki te kai i te peihana hupa. I tono mai te kaiarai ki te awhina i a ia ki te mahi whiri whiri i nga kakahu o nga tamariki. I tetahi wa ka raru ahau i te pouri ka mahue te mahi kua oti te haurua. I tetahi atu wa, na te kino, ka tangohia e ahau te pungarehu mai i te ahi ka ruia ki te taha o te arawhata. Ka mea ratou: "Ko wai kei reira? Ka mau ahau i te mate?". I te mutunga ka mohio ratou ki ahau, ka murua taku hara.

I etahi wa ka haere ahau ki runga ki nga kuia o te whare pani o Antoniano ki te takaro me nga pani. I hae ahau ki a ratou he iti nei no te mea i pai to ratou noho i o ratou ra. Ka kai ratou me te tepu i whakaritea pai, katahi ka takaro, ka mutu i nga wa i whakaritea ka whakatapua ratou ki te karakia ki te Atua ma te inoi. I whakaaro ahau: - Waimarie ratou, kua kore o ratou matua, heoi kei te noho pai ratou ki te taha o nga kuia, i te mea he matua oku engari kua pehia ki te noho ki enei pea o nga matua keke -. Ma te kore ratou i mohio, ki te karo i nga uiuinga hoha o muri mai, i ia wa ka haere ahau ki te toro atu ki tetahi whaea keke e noho ana i te kainga. Ua ani au ia 'na i te moni no te haponi i te hoê rata i to 'u nau metua e ani ra ia afai mai ratou ia 'u.

I te marama o Whiringa-a-rangi o ia tau ka haria ahau e ratou ki te hakari o Sant'Ugo i tu ki Piano Vigna. I tenei waahi ka whakaturia e nga tupuna maatua he wharau ki reira i taka ai he miiti tunua me te hotiti ka hokona tahitia me te karaihe waina pai. Ki ahau he waahi ki te noho tahi me oku whanaunga ki te taha papa, ki te reka o te kai pai me te inu i te hora karaehe, ka titiro ki nga toa e hoko ana i nga rama, i nga rama, i nga pata oneone, i nga quarts me te bumbaelli.

I te ra i muri mai ka haere ano matou ki Badia Vecchia mo te hakari o Sant'Ugo, he papatipu, he tira iti, katahi ano ki te toa a oku tupuna nana i tuku mai he hotiti, taro me te hora, ka ringihia

tenei mai i te pounamu iti kua kati ki te poi. i roto.

Kotahi i mua o te Kirihimete ka haere matou ki Messina mo nga ra e 3. I moe maua me tetahi whanaunga. Kaore au i tino pai ki a ia: i kii ia ki ona matua keke ka tahae ia i nga hua o te kaiahuwhenua i te maakete, ka whakararu i a ia. I ako ahau i roto i te katikihama kia kua koe e tahae. I te ahiahi ka haere maua ko taku tamahine ki tetahi tangata rangatira nana i hanga whakapakoko. No te ohaoha, i homai e oku matua keke he moni hei hoko. I runga i te teepu hinu hinu o Castrangia i taea e au te hanga he tirohanga whanautanga. Ma nga manga apareka me etahi tawerewere miro i hanga e ahau he whare. I te ahiahi i harikoa ahau ki te hau o nga rama e rua i hangaia me nga anga wMnati i ruia ki te hinu me tetahi aho aho i te taha o Pepi Ihu. I maioha hoki a Uncle Michele ki te whakaaro me tana hiahia ki te utu i a au: "Ntoia, tihorea nga pea tara e rua", ka haere taku whaea keke ki te tiki i aua mea i raro i to raua moenga i te wahi i mau ai.

Ka mutu taku moe ki Novara anake, i te wa o te Novena Kirihimete i haere ahau me toku hoa tata a Antonietta ki te karakia i tu i te 5 i te ata i te whare karakia o Annunziata. I te tuara o te whare karakia ka hoatu e te tohunga tapu nga tuuru mo te utu. I mauria mai e matou i te kainga. I to maua hokinga mai ka toro atu matou ki a Carolina, te wahine horoi horoi a te miihini, e mahi ana i te atatu i raro i te arawhata. I tera wa kua haere kee ia ki te utu wai mai i te puna o San Francesco me nga whaa nui, hei whakaki i te ipu rakau. Ka mea atu ia: "Caùsi, tatari mai ki konei, ka kite au mena he toenga pihikete a nga rangatira inapo, kia kai koe i te parakuihi". Tata kore rawa ia i hoki kau mai. I karangatia e ahau a Antonietta kia haere mai ki runga ka tahuna e matou te ahi. I te kore e kitea e Carolina tetahi atu kai ka haere ahau ki te kihini ki te tiki i tetahi wahi taro pakeke me tetahi

karaihe wai "bumbaello". Ka tu matou ki te 8 ki te mahi doilies, katahi ka poroporoaki: I haere ahau ki te awheawhe, i haere a Antonietta ki tona whare ki te awhina i tona whaea i te mea ko ia anake te tamahine me ona teina 8.

I Novara anake ka rite ahau ki te tangata whenua. I taku haerenga ki te toro ki a koroua a Turi ka horoi ahau i ona matapihi ka homai "he srea" ki ahau. I haere ahau ki te hoko maikuku. I hokona ano e ahau te whakarewa hei tango i te wa ka mohio ahau ka tutaki ahau ki oku matua keke. I whakamahia e ahau te paura tacum hei paura. Aue: i tetahi ra ka waiho e ahau ki runga i toku mata ka haere ahau i roto i aku raruraru, papaki, tawai. "I whiwhi moni koe i hea mo tera para?". Ka ki atu au: "Kare koe e kite he paraoa?". I tenei wa, kua neke nga hoa noho ki tetahi atu takiwa. I tetahi ra ka tono mai ratou ki ahau kia haere ki te circus. "Kaore aku moni..." ka kii ahau. Na ratou i tuku mai ki ahau. I te ahiahi ka haere nga heramana ki te taiwhanga ki te ngahau i te whakaaturanga: makimaki i runga i te trapeze, tamariki i runga hoiho, arewhana, clowns, nga mea kahore i kitea i mua. Kia aroha mai me whiwhi ahau i te 8 lire.

I etahi ra i muri mai, i a au e haere ana ki Castrangia, i San Salvatore ka tutaki ahau ki te whaea o tetahi hoa kura me te putea ki tonu i nga huawhenua i hokona mai i nga kaiahuwhenua. Ka patai mai ia ki ahau mena ka taea e au te hoki ki te taone (na te whakaaro o te wa i whakama ia ki te haere ki te tapawha me tana peke!). I whakaae ahau, me te whakaaro ki te mahi moni me te pito. Te mea peapea, no to 'na taeraa 'tu i to 'na fare ma te fifi, ua haamauruuru mai oia ia 'u e e maha pianati. Kaore au i ngaro te ngakau. Ua noaa mai ia 'u te hoê lira na roto i te hooraa i te hoê puohu i te hoê vahine no Fantina. I hangaia e ahau he pepa Pinocchios me nga waewae me nga ringa i nekehia e te aho. I hokona e etahi tamariki mo etahi pene. Ko tetahi atu whakaaro:

mohiti mo nga tamariki rawakore. I rapu ahau mo nga takai monamona tae marama ki mua o nga tutaki. Ma te pepa huka ka tapahia e ahau te anga ka taea e au te whakahoki mai i etahi atu pene. I muri i nga marama e rua ka taea e au te whakahoki i te 8 lire.

Ko te koroua, ahakoa tona pakeketanga, te mate huango me te hernia mai i te rima o ona tau, ka ngana ki te whakararu i a ia i te tuawhenua, i te mea karekau rawa tana kotiro i haere ki te tiroiro i a ia. I pai ia i roto i nga marama e rua o te raumati i te taenga mai o tana hunaonga mai i Messina: ka horoi ia i ona kakahu, ka hurihia te whare ki raro ki te horoi i nga mea katoa i kohia i te tau.

I te wa i tutaki ai maua ka ki mai ia ki ahau: "He whakama to whaea keke, e kore e taea e koe te whakapouri i te koroua rawakore penei i te paru." I te ahiahi ka haere ahau ki te tuku korero, engari ka whakahee te whaea keke ki tana taokete: - He tangata whenua ia, ka taea e ia te whakaaro mo ana hiahia -. Na ka whakahoki ahau: "E tika ana koe, kua kite ahau i to horoi: i horoia ano e koe te mimi ki te waikawa, ka kanapa ano." I tenei wa ka whiua ahau e ia na te mea kare e tika kia korerohia enei mea, he mea whakarihariha ahau.

I tetahi ra ka homai e toku koroua etahi moni ki ahau, ka hokona e au he pukapuka waiata e korero ana nga kotiro o te whare wananga. Mo etahi wa ka taea e au te huna, engari i tetahi ahiahi karekau au i whai taima, ka kite te matua keke, ka oati: - Ahakoa tenei paru kino, inaianei kei te mahi whakaweti koe -. I aua kupu ka whiua e ahau ki tona mata i mua i tana mahi. Kua ngaro tana titiro ki taku whakakeke, ka kumea te whitiki o oku tarau, ka timata te patu i ahau. Tekau ma toru pea oku tau, a koinei anake te wa i kii atu ai ia ki tana wahine: - I rongu ahau kei te haere atu tetahi wahine ki te raki o Itari, haere tahi me to iramutu ki te kainga ka tuku atu ki ona matua -. I taua wa i harikoa ahau, kua

wareware ahau ki te mamae o nga patu i mau i ahau, katahi ka haere ahau ka noho ki runga i te tarutaru ma te whakaaro. Kua timata te pouri ki te heke iho, i whakaaro ahau, i te kuhu mai o nga atarangi o te po ki roto i nga manga o nga rakau, ka puta mai he hau makariri iti i te awa.

I okioki ahau ki te rakau wMnati, ka moe ahau ki te titiro ki nga kapua. He nui taku moemoea, he tini moemoea karakara. Ko te hau ngawari ka marara ki toku mata. I whakatuwheratia e ahau oku kanohi, he mea whakamiharo taku aroha ki tera wahi i kinongia e ahau i nga wa katoa, a ka mohio ahau mo te wa tuatahi me te miharo ka whakamaramahia e te marama o nga whetu anake. I tuku ahau ki te haere ki tenei ahua o te whakarere, ka moemoea ano ahau. Ko te koa ano he wai ngaro i uru mai ki roto i taku iti i te topata. Ehara ahau i te tamaiti reka. Kua korukoru oku waewae, no te mea i haere ratou i runga i nga kohatu koi o te awa, engari kua taunga toku tinana katoa, tae noa ki toku wairua, ki te whakarihariha ki nga mea katoa e ahua reka ana, e ngawari ana. Te fa'i nei râ vau e mea faahiahia roa taua taоторaa poto ra i taua ahiahi ra e aita vau i ite faahou i te reira. Koia pea au ka maumahara tonu. Na ka tau te ringa ki runga ki toku pakihwi, ka tae mai a Whaea Antonia, ka oho ohore ake ahau: "Tua kia hoki ki te kainga. Ka tae tua, ka kihi koe i te ringa o to matua keke ka ki atu ki a ia - Tena ra, murua ahau -". Na ka pera.

I taua ahiahi ka haere ahau ki te moenga me te wiri, kare au e moe i taua po ka pau nga haora i roto i te wawata nui o te ra. Mena ka moe ahau me te kore e mohio, ka oho ohore ahau me te mea na te karanga, na te oho o te mahara, e hiahia ana kia ara ahau me te mamae me te kore e whai okiokinga. I noho ahau i te toenga o te wa me oku kanohi e titiro ana, e tiro tiro ana i nga taniwha i werohia e te pouri o te po ki runga i nga pakitara, me te

kore e kaha ki te mahi i tetahi mea, ka tangi ahau, ka tangi. Engari ehara i te tangi pouri, he mea ke atu kaore au e mohio. I te aonga ake kare au i haere ki te taiwhanga na te mea he ahua mapi toku tinana, kua maru rawa. I hoki mai ahau i muri noa i te wiki ka timata nga tohu ki te memeha.

Upoko tuawhitu - Emilia

I te ahiahi o te Ratapu ka haere ahau ki te whare pani me etahi o nga hoa: i whakamarama mai tetahi kuia i te Rongopai ki a matou i runga i te ahua pai me etahi korero whakakata. He aha te koa ki te noho harikoa i taua haora. I tetahi ra i korero mai ia ki a matou ka tae mai te episekopo o Messina hei te Oketopa mo te Whakaputanga.

- Whakaarahia to ringa ki te hiahia koe ki tenei Hakarameta kia taea ai e au te korero atu ki te tohunga nui a Monsignor Salvatore Abbadessa. I etahi ra i muri mai ka korero ahau ki a zizi. I whakama ia: me rapu matou mo te kuia. I tono ahau ki a ia ko te tamahine a te tangata tuku reta, a Miss Rina, he kaiako taitamariki. Me pehea tatou e ui ai ki a ia? I te aonga ake ka haere maua ki tona whare ka whakaae ia. I te 9 o Oketopa 1948 i te ahiahi ka haere ahau me oku hoa ki te Whaea Haahi ki te whaki. I te aonga ake ka haere ahau i te ata ki te whare o toku whaea, nana i homai he poroporo here ki ahau he mea whatu ki te ngakau iti. Ua haamata vau i te oaoa. I te 11 ka haere matou ki te karakia. I tae mai te Pihopa ka timata ki te whakanui i te Karakia Tapu. I te wa o te waahi ka tu matou ki roto i te poupou o te pokapka, a kotahi i muri i tana whakapumau i a matou. Ka mutu te purei, karekau nga matua keke i tuku kawhe ki to ratou kuia.

Ka mihi noa ratou ki a ia ma te karanga noa "commare".

Te haamana'o nei au i to'u tamariiriira, i to matou ho'iraa mai i Castrangia, hou a tae atu ai i roto i te oire te vai ra te hoê fare pureraa no te Faaora. Ka mutu te zizì mo te wa poto ka kii ma te reo nui "aue e mama, aue e mama...". I whakaaro ahau he inoi. I taku pakeketanga ka mohio ahau kei te waea atu ia ki tona whaea kua mate, i te mea kei runga tonu te urupa i te whare karakia. Kaore au i tae ki te urupa no te mea kare a zizì i haere ki te hakari a te Hunga Tapu. I mohio ahau i taua wa ka hokona e te tangata nga puawai mai i a Miss Signorino i te waahi ko "Fussadello" ka tata ki te haere ki te whakapaipai i te urupa o te hunga e arohaina ana. I tetahi wa ka tono ahau ki a zizì: "He aha tatou e kore ai e haere ki te toro ki te urupa o to whaea?".

Ka whakahoki ia ka pouri ia. - He mea kore noa ki te karanga "whaea - whaea" mena kaore koe e pai ki te kawé mai i a ia ahakoa he puawai. - I enei kupu ka tata neke ia. I haere matou ki Fussadello ki te hoko chrysanthemums. I te ra o te Hunga Tapu i haere ahau ki te karanga i a koroua a Turi ki te kawé i a matou ki te urupa o "whaea", maku e kuia a Rosa. No na tata tonu nei i hanga ai taua urupa e toku koroua na te mea i te wa o te pakanga ko te poma anake i hinga ki te urupa i pakaru.

Ahakoa i whakah+h+ ahau kua riro i a au tetahi atu pakanga, ko oku whakaaro kei te taha o oku matua i te ao, i te po. I ngana ahau ki te whakararuraru i ahau i a au i te taiwhanga. I timata ahau ki te pai ki te tuitui: I whakaritea e ahau te wadding mo nga pakihwi, ka pupuhi ahau ki te rino waro. I te wera o te rino ka rinohia e nga kotiro nunui nga wahi hei hanga kakahu. Kia mau tonu, ka tuuhia ki te remu nga taumaha i tuia i waenganui i nga riipene e rua. I haere ahau ki te hoko mai i taku tupuna i hoko taonga raiwhara. He pire e tika ana kia whakaparahatia e au ki te hama. I etahi wa ka patipati ahau i oku maihao... I taua wa, ka

whakahaere a Mrs. Orlando i nga akoranga tapahi utu mo nga kotiro pakeke. Kei tawhiti ahau e noho ana engari e whakarongo ana ahau kia mohio ahau ki tetahi mea mai i nga akoranga. I tetahi wa ka kii nga matua keke ka haere matou ki Fantina ki te tiroiro i te "commare" me te "whakarite", te hunga i moe ki a matou i to ratou taenga mai ki Novara mo nga mahi nui. I tetahi wa ka patai te kuia ki a zizi "E hia ou tau?" And zizi: - Kua pouri oku kanohi, kaore au e mahara - (mehemea kare au i kite, kare au e mahara).

Ma te tohu a koroua Turi i haere ahau ki te hoko i tetahi papanga kakariki, hei whakamatautau i taku kaha i hanga remu ahau. I tae mai te ra o te haerenga ki Fantina (e rua haora ma te hikoi). I maranga matou i te 4. I pirangi au ki te miharo a Zizi ma te mau i taku remu. He kuiti rawa karekau e taea te hikoi. I to ratou kitenga i taku hanga ka timata ratou ki te kii: - Na matou i whakaara ake inaianei ka timata te tipu ka rite ki te ruru. Ka whakama tatou. Na ka tohu ahau: "Kaore au e tango atu i tenei, ki te pirangi koe penei, ki te kore, haere!" Engari i roto i toku ngakau i whakaaro ahau "me pehea e haere ai ahau i roto i te remu piripono...". Heoi ano i tae matou ki to matou haerenga. I patai mai te commare no hea i mahia e au tetahi remu tino ataahua. - Sa figi illa - (nana ano i hanga) ka whakahoki zizi. - Na, ka whai tatou ki te tuitui i tetahi mea ka haere mai ki a ia -. Te whakahihi o te ruru...

I etahi wa i te taone ka kite ahau i nga mea i pouri ahau. He wahangu turi a Emilia, he kore kainga pea. Tata ki nga ra katoa ka haere ia i te huarahi i noho ai ahau. Ki te tutaki ia ki tetahi ka kuhu tona ringa ki tona waha. I etahi wa ka hoatu e te tangata tetahi wahi taro ki a ia, engari ko etahi i hoatu he kirikiri tihi ki a ia, katahi ka huna kia kite i te ahua: ka noho te kotiro rawakore i runga i te paepae kuaha, ka paopao tona mahunga ki te pakitara.

I tetahi ra i a au e haere ana ki te toa ki te tiki miro ka rongoa ahau i te reo nui o Antonio, te matapo. Mai i te abbey, kei te tihi o te taone, ka panuitia e ia kua tae mai nga sardini. Me etahi lira iti mai i te matamata a toku tupuna i toe mai, ka haere ahau ki te maakete ika ki te hoko i etahi hekere e rua. I te pouputanga o te ra ka tahuna e ahau te umu ki te waro, ka tunua nga sardini ka tuu ki roto i te pepa huka. I taku kitenga i a Emilia e haere ana ka hoatu e ahau ki a ia. I titiro ia ki a ratou me te miharo me te ataata paku ki te mihi ki ahau. I kite ahau i a ia e noho ana i te kuaha o mua, kaore e paopao tona mahunga ki te pakitara, engari ka tuku i ona maihao hiako ki tona waha. I taua ra kare au i kai: me horoi e au te oumu i nga toenga ahi kia kore ai e mohio oku matua keke ki aku mahi.

I haere atu a Angela i taua tiriti i te pouputanga o te ra me tana tama a Nino, he tangata haua i hikoi engari i korero ma nga tohu. I haere ratou me te peere ki te tiki hupa mai i te whare pani. I tetahi ra ko Nino anake me tana peere, i te taha o toku whare ka huia e nga tama tokorua, ka oma. Kare i taea e ia tana tarau ki runga. Karekau he kakahu o roto. I heke ahau ki raro ki te whakakakahu ia ia. Koinei te wa tuatahi i kite ahau i tetahi tangata tahanga. Aue me i mohio nga matua keke, kua hee.

I roto i tetahi o nga reta maha i tukuna ki oku matua, i whakapuaki ahau i te hiahia mo te wati ringaringa. I taku mohio i haere mai a Mrs Agostina i Domodossola, ka haere ahau ki te kite ia ia. I tona kitenga mai i ahau ka awhi ia i ahau ka homai he kete i tukuna mai e oku matua. I whakatuwheratia e au, i te ohorere ka kitea e ahau he koti huruhuru hipi parauri me nga korikori rite te maihao te rahi, he potae kare me tetahi pouaka me te wati. I wiri ahau i te hari i te wa i utaina ai e te wahine ki runga i toku ringa. I homai e ia he karaihe wai hei awhina i ahau kia ora, ka oma ahau ki te kainga. I te aonga ake i te taenga mai o oku

matua keke ki Novara ka kii ratou ki te mau ahau i tera huruhuru ka whakaaro ratou he porangi ahau: karekau he tangata penei i te taone. I mau tonu ahau me te whakapehapeha. Ka hurihia e ahau taku ringaringa kia kite nga tangata katoa i te mataaratanga iti. He maha nga wa ka hoatu e ahau he taura, no reira i te wa poto ka pakaru. Te haere ki Castrangia I tutaki ahau ki etahi kaumtua i patai mai ki ahau te taima. Kia kore ai e puta he whakaaro kino, ka titiro ahau ki te wati kua pakaru, ka kii kua wareware ahau ki te hau. - Ka nui te mihi -. Ka oha mai ratou ki ahau, ka haere tonu.

Ina whakaritea ki aku hoa he iti ahau, he kikokore, he "whakawhanake" katoa ratou. I roto i tetahi reta ka patai taku whaea ki a zizì mena kua "whakawhanakehia" ahau kia rite ki taku tuahine a Rosa. Engari mo Zizì te korero mo enei mea he taboo. Kaore ia i mohio kua mohio ahau ki nga mea katoa mo te oranga. Ka tutu ahau i nga wa katoa, ka ki atu ahau ki a ia "Kare au i te 'mate' na te mea kua mate ahau". Na ko ia: - He aha tau? I tautoko tonu matou i a koe. I tetahi ahiahi e moe ana ahau ki Castrangia ka mate ahau. I roto ahau i te werawera makariri. I te whakaaro ko te mutunga tenei, ka inoi ahau, ka tangi, ka haere ki waho i roto i te pouri ki te pee i etahi pata. Na ka mea ratou: "Ki te whakatika koe kia kotahi ano te wa ka patua koe e ahau!". Na te Madonna o Tindari ahau i tiaki. I hoki ahau ki te moenga kakau witi, ka moe. I te ra i muri mai i te whare taiwhanga i Novara, ka kite a Miss Assunta i ahau he puama ake i o mua. I te wa i mauria mai ai e te kaiwhangai tana kawhe me te miraka me nga poro tohi pera i ia ata, ka tukuna ano e ia etahi ki ahau.

Upoko tuawaru - Te rere o nga warou

Na te roa o te noho ki Novara, kua rereke te ahua: na te mea pea i haere ahau ki te toro ki a koroua a Turi me te harikoa ki te kororerero ki a ia mo nga ahiahi katoa. He maha nga korero i korerotia e ia mo tona oranga me te uaua o tona oranga i mua. I tua atu, i te noho ki Novara I whai waahi ahau ki te kite i nga kaupapa nui i puta i te taone nui. Hau atu i te mau mea atoa, ua haaputapû te mau oroa faaroo rahi, te mau haereraa, te mau bapetizoraa, te mau haamauraa, hau atu râ i te mau oroa faaipoiporaa, ia 'u. I tera wa ka whakanuia nga marena i te ahiahi, tata tonu ahau ka haere ki te tiro tiro me oku hoa i te whare karakia o San Nicola.

I tetahi ahiahi ka kite ahau i tetahi wahine marena hou he kakahu ma e haere ana me tona papa. Ma te hukarere, he rite ki te tare, he tino ataahua! Na Carmelina i moe ia Filippo. I tino aroha ahau me te moemoea: "ko wai ka mohio, i tetahi ra ko ahau ano hoki...".

I aua ra he ahua kee au, he mea hou, he mea rerekee kei te rangi, he tohu taku. I oho ahau me te tatari mo tetahi kaupapa whakamiharo ka puta. A ko te tikanga kaore i roa te huihuinga. I te poupoutanga o te ra ka tae mai te kaipanui. I tetahi ra i te marama o Hune ka rongohia ahau i tana reo e hamama ana: "Campo, kei reira te mra". I tango ahau i te reta, i ahau mai i... Domodossola! I tuhituhi te whaea ki tana tuahine.

I huakina ohore ahau tae noa ki te wa e tata ana ahau ki te haehae me te panui, kei reira nga korero e tatari ana ahau mo toku oranga katoa: i te marama o Hepetema 12th ka haere mai toku whaea ki Sicily ki te tiki i ahau ki te kawehi ahau ki te raki! I tenei wa he wahine rangatahi ahau, kei te tatari ahau mo nga ra kei mua, me rapu mahi ahau. I te mohio ki te ahua o taku whaea keke, na te tupato ka huna e ahau te reta ki raro o te ipu kei roto he moana parapara: mena i panuihia e zizi, pouri ahau... I etahi wa ko Uncle Micherillo, i te mea kaore ia e mahi ana i nga kainga, ka haere mai ki te toa i Novara. I etahi wa ka haere mai ia me te zizi me te ohore, ka kii: "Kaore to whaea i tuhi mo tetahi wa, kua pa ki a ia...". Ko ahau, i tetahi taha, i matakau kei tae mai tetahi reta me etahi tohu. Inaa, i tetahi ra ka tae mai tetahi, engari karekau he korero mo te haerenga ki Sicily. Ka paheke te raumati mo au, kare au e tatari kia mutu tena tatari pukuriri. Ua tauturu te ohipa ia 'u ia ore e feruri e ia haamâu'a i te taime e tae noa mai to 'u mama. Mo te hakari o te Assumption i te marama o Akuhata 15th i hiahia nga tangata katoa ki te whakaatu i to ratou huatau, a, i roto i te taiwhanga he maha tonu nga mahi, nui atu i nga wa o mua: he maha nga wahine i hiahia ki te whakaatu i o raatau kakahu hou. I whakatapua te 13 o Akuhata ki nga kaimahi e ahei ana ki te tuitui i o ratou ake kakahu.

I tonohia ahau ki a zizi ki te hoko i te papanga kia rite ki aku hoa. I whakaae ia, i whiriwhiria e au he papanga beige iti me nga

hoahoa pona kikorangi. I tapahia e te kotiro o te awheawhe mo au, ka tono ki tetahi kaimahi pakeke kia awhina i ahau ki te tuitui. I te ra o te paati he kakahu hou taku penei i era atu.

Te vai atoa ra te tahi mau taata matauhia no Fantina mai. I kite tetahi o ratou i taku remu piriti rongonui. I mauria mai e ia he papanga ka patai ki a zizì: "Me hanga e to iramutu he kakahu moku, he tino pai ia!". I tangohia e ahau ana inenga. I mahara ahau ki tetahi taurira i mahia e Miss Assunta mo tetahi kaihoko. I tono ahau mo etahi wa ki te tapahi me te whakamataau. "E pai ana, he iti te taumaha o te papanga, he pai mo te ngahuru. Ka tae mai au hei te 20 o Hepetema."

I tenei wa ko Carmelina, he kotiro mai i te taiwhanga, i tono i ona hoa katoa ki tana marena, i whakanui i tetahi ahiahi o Mahuru i te whare karakia o Matrix. Na te whakaaetanga a zizì i haere ahau ki te hui. I roto i nga manuhiri i reira ano tetahi wahine no Domodossola nana i whakaatu tona haerenga tata: "Concettina, kua oti ou ra ki Novara. Ka tere haere mai to whaea ki te tiki i a koe."

I muri i nga kai reka ka hoki ahau ki te kainga me te harikoa. Kua pahemo nga ra, ka tae mai te hakari o Tindari i te 8 o Hepetema, i taua tau ko te huarahi tino roa i pakaru i roto i te awa kaore i tino uaua me te mutunga kore pera i te wa tuatahi, he rite ahau ki te rere. I to maua hokinga ki Castrangia ka whakamohio ahau ki a zizì ka noho ahau mo etahi ra me te kupu whakapae ka kati te whare taiwhanga tae noa ki te 12. I taua ata ka paopao toku ngakau. I kohia e matou etahi piki hei kawe ki tetahi hoa tata, ka haere ki Novara. I te haurua i reira ka kite ahau i taku whaea i tawhiti e heke ana i te ara muera. Ka oma ahau ki a ia, ka awhi ia ia me te kaha katoa o oku ringa iti. I timata a Zizì ki te hamama "He aha koe i tae ohorere mai ai? Ki to whakaaro ka taea e koe te tango atu i a Concettina?". "Ae - ka whakahoki te

whaea - ka wehe matou i nga ra e toru". "Kaore e taea e koe, me whakarite e koe te kakahu mo tetahi wahine mai i Fantina". He take ano hei pupuri i ahau. Ka tangi tonu ia. I pa noa ahau ki te rangi me te maihao. Ko taku tino pouri kua kore e taea te toro atu ki a koroua a Turi.

I te ahiahi o te 14 o nga ra ka kai matou. I puaki noa te waha o Zizi ki te tawai ki taku whaea: "He aha te kaha o koe ki te tango atu i a ia i ahau, kaore koe i te ngakau, ka nui rawa te mamae o au, kua kore ahau e whakaaro he tuahine koe." I kite ahau i a Micherillo me te roimata mo te wa tuatahi. I raro i tana anga taratara me te maro ano he rakau, te ahua nei kua mau tonu etahi pata o te tangata ki te mauhere. Ko ahau, kua makariri ano he mapere, kaore rawa i nekehia.

Kare au i moe mo te kimomata i te po, e hia mano nga whakaaro e whaia ana i roto i taku hinengaro, kare au e tatari kia tae mai te ata kia puta au. Na te whaea i tono te taxi mai i tetahi tangata rangatira ko "cauzi i lupi" (te tarau wuruhi). I te atatu ka maranga matou, ka pa atu ki te kete kaata ka poroporoaki ki o matou matua keke. I te haerenga atu, ka puta mai toku whaea keke i waho o tona ruma me te roimata, me te mahunga o ona makawe, ka hinga ki nga waewae o toku whaea, ka inoi: "Na, ka whakamate ahau i ahau, ka mate koe i runga i to hinengaro mo te toenga Tena ra, ka patai ahau i runga i oku turi - ka ki mai ia - He wahine rawakore noa ahau, mokemoke, he kararehe e mahia ana e te tane teka, kahore he tangata e aroha ana ki ahau. ahau, aroha mai, kaore koe e tika ki te waiho i ahau anake, i tupu ake ia i waenganui i a tatou ano he puawai, kare he mihi!"

Ma te makawe marakerake me te mata e marere ana i te paru, ka whiua e ia te whenua, ka kanga te ao katoa. I mohio toku whaea kua kino tona tuahine, kua ngaro tona hinengaro, kaore ia i manawanui. Heoi, karekau ia i korikori, karekau ia i tuku i te

aroha, i turi ia ki ana mahi pohehe, ka titiro ki tawhiti ka tatari mo te mutunga o tana whakaari. I te mohiotanga o toku whaea keke he tohe tonu taku whaea, ka oma ia ki roto i tona ruuma, ka whakakahore i te poroporoaki whakamutunga. Ohorere tonu ka wehe atu matou, ka hoki mai ia ki te tiriti ka kanga, i a matou e hikoi atu ana ka kite matou i a ia e mimiti haere ana tae noa ki te poipoi pango iti kua hanumi ki nga kowhatu. He mahi nanakia pea ahau ki a ia, he tamariki anake, engari ka maumahara ahau i taku haerenga atu i tona whare e tiakina ana e te ringa o toku whaea, i taku kitenga kua tata ngaro atu ia i taku tirohanga, katahi ka huri katoa oku riri ki te aroha. e ua ite au i te aroha ia 'na (i muri a'e, ua ite au e tau ava'e to 'na ta'i i roto i te mau purumu mai te huru ra e ua pohe au).

I Piazza Bertolami ka tuwhera nga tatau taxi. Mai i te matapihi ka powhiri ahau ki nga tangata katoa i kite ahau tae noa ki te mutunga o te taone. I roto i te haerenga ka mataki ahau me te mamae o toku ngakau i te panorama me te taone e neke haere atu ana i taku titiro, ka noho wahangu matou mo te wa roa tae noa ki taku kitenga i te moana. I tenei wa kua tawhiti ahau i Novara, tino tika! Ka whawhai nga whakaaro whakah i roto i taku hinengaro, kare e taea e au te whakahaere, katahi ka oho ahau i te wa i mirimiri ai toku whaea, me te whakatupato i ahau kua tae mai matou. Katahi ahau ka tino aroha ki tera whenua kua tino whakarihariha ahau mo te wa pouri o taku oranga. I te teihana o Vigliatore he nui te rangirua, he maha nga penei i a matou e wehe atu ana ki te raki me o ratou peke kaata me etahi atu peke.

He hau angiangi i puta mai i te moana, ka rongu ahau i te tote e whakareka ana i oku ngutu. He ahua ataahua i rongu ahau mo te wa tuatahi. I tatari matou mo te tereina mo te hawhe haora. Ki ahau he hau hou. I waiatatia e te tangata te waiata rongonui "E te

Ahorangi, korero mai ko wai te mea tuatahi, te heihei, te hua manu ranei." I hoki mai nga tangata katoa i nga hararei i te whenua. I to matou taenga atu ki Messina ka kite ahau me te miharo i nga hariata e eke ana ki runga poti. I waenganui o Hepetema, a, i roto i taua rangi kikurangi rawa atu i runga i te kuiti, e hia mano nga warou e huri haere ana. I to ratou rere, i tarai ratou i taku moemoea: kia hoki mai ki te noho tahi me toku whanau. Ua tamata vau i te ite i te Atua i ropu i taua vahi maramarama ra e, noa 'tu e aita vau i ite ia 'na, ua haamauruuru vau ia 'na mai te hohonuraa o to 'u varua iti. I muri i nga haora maha ka heke matou i Roma ki te tango, i muri i etahi atu haora o te tatari, te tereina ki Milan, kei reira tetahi huringa tereina mo Domodossola. He moemoea. I runga i taua tereina, ka mihi toku whaea ki etahi tangata e mohio ana ia. I patai nga tangata katoa no hea ia, ko wai hoki te kotiro i a ia. Kaore ratou i mohio he tamahine ano tana.

I titiro au ki nga whenua: I kite au i te roto o Maggiore me nga moutere, katahi ko nga maunga. I patai ahau kia pehea te roa ka tae atu matou, ma te mohio kei te raorao te taone e karapotia ana e nga maunga. I tae matou ki Domodossola i te mutunga o te ata. He hina te rangi, he ahua pouri ano nga tiriti, he hikoi te tangata i te hikoi i te titiro ki te whenua, tae noa ki te pouri o o ratou kakahu. I te teihana e tatari ana a papa ki a matou me taku teina iti i kite ahau i Sicily e rua tau ki muri. Te kihi me te awahi. I a matou e hoki ana ki te kainga ka ngana ahau ki te kimi i te waahi ka noho tata nei hei taone nui moku. I tatauhia e au nga matapihi o nga whare engari he nui rawa atu i ngaro ai taku tatau. He maha rawa nga matapihi, he maha rawa nga whare i runga ake i tetahi. He tiketike rawa, kua ngaro oku kanohi i te rangi.

I pouri ahau. E hia mano nga patai i pupuhi ake i roto i toku mahunga, ka haere mai me te haere marie. I te haerenga kaore

au i kaha ki te whakaputa kupu. Katahi ahau i te kainga ka miharo ano ahau i taku kitenga i aku tuahine, i maumahara noa ahau i nga whakaahua. Ko tetahi atu ohorere ko te kihini me te totohu, te tap me te umu hau (i Novara karekau he wai i roto i te whare ka tunua e matou ki te rakau). I te ahiahi, ka haere mai a Comare Grazia ki a matou me tana tamahine a Caterina. Ua hinaaro atoa te mau taata tapiri e farerei ia 'u. I te ahiahi i muri mai ka haria ahau e papa ki te whare pikitia. Ko tetahi o nga ahiahi tino ataahua o toku oranga ka maharatia e ahau ake ake, tae noa ki te ra whakamutunga. I te mutunga i noho ahau ki toku papa, i mua i taku aroha ki a ia i te mea e aroha ana tetahi ki te papa ngaro, inaianei ka mihi ahau ki a ia, ka mutu mo te wa tuatahi ka rongohia ahau i te tiaki me te mea ko ahau tana kuini. I te poto, i rite ahau ki te hikoi i runga ake i nga kapua, kua tau ahau ki tetahi atu pito o te ao.

Upoko tuaiwa - Te kuaha ki te rangi

I mua i to wehe atu i Sicily, i whai mahi taku whaea ki te kimi mahi i ahau i te furrier's, a i muri i nga ra e rua ka haere ia i te taha o au ki te mahi. I wehe matou i te whare i te atatu: I tino harikoa ahau ki tenei korero.

I te tomokanga i powhiritia ahau e Miss Tilde nana ahau i ataata nui, ka mau ki toku ringa, he wahine ahuareka me te hoa. Ka mea mai a Tilde ki ahau i roto i te reo Milanese "Kia ora bela tusa (kotiro), haere mai, me whakaatu atu e ahau ki a koe nga kotiro e mahi tahi ana i a au: Nella raua ko Teresina. He nui o raua wheako, ma raua koe e ako ki te mahi. nga raruraru - ka tapiritia e ia - kua e whakama ki te patai". No reira i roto i te kimo kanohi ka kitea e au taku mahi hou.

Kua pakeke ahau, me te tohu i tenei huringa i roto i te oranga o Bela Tusa, ka tae mai tona wa tuatahi. Kaore ia i tino mohio ki tera kaupapa, engari mai i nga korero i rongohia e ia mai i ona hoa pakeke i Novara, i mohio ia he penei te ahua o te hurihanga o te tangata hei kotiro. I mohio ia kaore e hiahiatia e ia taua tohu

hei wahine: kua noho ia na nga mea katoa i akohia e ia, i mohiohia, i arohaina. Kua kore ano he anuhe, kua huri ano hoki hei pepeke. I haere mai ia i tawhiti, i roto i nga meneti torutoru ka haere mai i tetahi ao ki tetahi atu. I kitea e ia ko ia anake me te tino whakahihi.

I tenei wa, kua timata ahau ki te mohio ki te mahi hou. I tera wa, ka whakamahia nga kara huruhuru hei whakapiri ki nga koti. Ka maku nga hiako ki te hautai, ka mutu ka titi ki te papa rakau ma te toia mai i nga taha katoa. I maumahara ahau i te wa i roto i te taiwhanga i Sicily i kuru ahau i nga arataki hei tuu ki raro o oku kakahu. I konei ano he hama i runga i nga maihao. Mena he iti te ra ka whakamarokehia i roto i te kari i te tiriti, no reira me noho ahau hei kaitiaki mo nga hiako reme, pokiha, mink me nga kiore o te Persian. I a au e tiaki ana i a au i pai ahau ki te mataki i nga motuka me nga tangata e haere atu ana. I hongu ano ahau i nga kohu o te motuka me te ngana ki te whakamau i taua kakara o te taone nui, he mea hou, he haurangi hoki mo te kotiro iti i tipu ake i roto i te hau parakore. I pahemo atu te taone i mua i taku titiro, a kua ngaro ahau i te wa. I whakamarama mai taku matua ki ahau i reira ka wehea te ra ki nga haora, i taku noho ki Castrangia ka mohio noa ahau ki te whiti me te torengitanga o te ra. I etahi wa i ahau e tiaki kiri ana ka haere mai tetahi kuia o te papa o runga ki te noho tahi i ahau. I korero ia i roto i te reo Piedmontese tino nui, kaore au i mohio ki tetahi mea: "He aha te kata ataahua, da ndua ti vegnat (no hea koe)? Cuma ti se ciamat (ko wai tou ingoa)?" Ka huri au. "Ti mi capisat mia (kare koe e marama)?" I te maroke o nga hiako ka tapahia e Miss Tilde te ahua o nga kaki mo nga kai tuitui nana i whakahau.

He iti noa te ako ki te whakatakoto i te whariki frisellina, te kapiti huri noa, katahi ano ko te ararewa. Na oku kaha i timata ahau ki te whiwhi moni pukoro ia wiki, a kahore i roa ka tukuna ahau ki

nga tohu penihana. Kua pakeke ahau. I roto i te taiwhanga he reo irirangi: I pai ahau ki te whakarongo ki nga waiata. Ehara i te mea noa nga pouaka pouaka whakamatao i tera wa engari he pouaka tio te kotiro i whakakiia e ia ki nga poraka tio i homai e tetahi rangatira i haere me tana kaata i nga tiriti o te taone nui. He mea hou ki ahau te inu i taua wai hou. He umu rakau iti i whakamahana te whare. Karekau he waea engari i te wa e hiahia ana ia ki te waea atu ki nga kaihoko ka tukuna ahau e ia ki tona whaea keke, te rangatira o te kamupene hanga whare me etahi kaimahi. I roto i enei, i tupono noa, ka kite ahau mo te wa tuatahi... Engari he korero ano tenei, ki te whai taima me te hiahia, ka korerotia e au a muri ake nei.

I te kainga i kai pai ahau, i te ahiahi ka haere matou ki te toro ki te taone nui me ona tuanui kohatu me nga toa me nga matapihi ataahua. I te Rahoroi i haere ahau i te taha o toku whaea ki te maakete, he waahi pai o te pokapu, i taku wehenga i te mahi i te poutumarotanga. I hokona e matou he papanga hei hanga koti moku. I takina. I whakatuwherahia e au ma te tarai i aku taonga i te Midnight Mass i te Kirihimete. Hei poto, he oranga harikoa.

Ka tae mai te Carnival. I tae atu matou ki te hakari o te tau hou i te whare tapere o Galletti me tetahi whanau e tata ana ki a matou. He moemoea te kite i nga poi whakapouri i waenga i nga whakaari o nga rama maramara.

I te Rahoroi i muri mai i taku aranga ake kua he tetahi mea. I tangi ahau na te mea kaore taku whaea i homai he San Pellegrino magnesia. I tae mai tetahi whanaunga o Martigny. I tina ia ki a matou. I te ahiahi ka ahua ke ahau, me te mea kua mutu taku koa. I haere a Papa i te taha o tana whanaunga ki te tereina, katahi ka kai maua.

Kaore matou i haere ki waho mo te hikoi i tera ahiahi. Ka mea atu a Papa ki a Mama, "Ka haere ahau ki te toro atu ki oku hoa i

te paera." No te tekau karaka i te ahiahi ka hoki mai ia ki te kainga me te aue me te hoha me te ahua koma te kanohi, me te mate o te mamae o tona uma. "Teresa, hanga he chamomile maku." I a papa e hauhau ana i runga i te moenga, ka oma ahau me te whaea keke ki te karanga i te taote 50 mita te tawhiti. I haere tonu mai ia, engari i tenei wa kua mutu taku papa. I muri iho ka mohio matou kua pakaru te aorta. Karekau he mahi, ka hikoi a papa i te kuaha o te rangi ka rere ki te rangi. Tei te 17 no Febuare 1951. I te po taatoa ua faaea noa vau ma te hi'o noa i nia i te tino paruparu o to 'u metua tane. Kei te wiri toku mahunga, he ranunga o te migraine me te whanoke i tata ki te mawehe atu i ahau i tera ruuma i kino ai nga taonga katoa na te mea he kaiwhakaatu ratou mo te mate kino. Kaore au i mutu te whakaaro mo toku papa me te mate nanakia e tatari ana ki ahau i Domodossola, kua kore nga roimata e puta mai i oku kanohi na te mea kua maroke i te tangi. Ko te Atua i whakaarohia e ahau i taku haerenga i roto i te marama kanapa i runga i te Ara o Messina, i huna e ia ki hea? He aha ia i whakarere ai ia tatou? He aha ia i tinihanga ai ki ahau? He aha hoki i kitea ai e ahau toku papa, i tangohia atu ai ia i ahau a ake ake? He aha te take o tenei aitua? Inaianei he rereke te ahua o te Atua i Domodossola, he tawhiti, he maamaa, he ahua pouri ia, he maamaa, he koretake, he kawa, he Atua kua kore ahau e mohio ki te whakawhirinaki ano, ki te wareware ranei mo nga toenga o oku ra. I nga po, i nga po i noho wahangu tonu ahau, e mataara ana me oku kanohi i roto i te pouri, me te tumanako ka tae mai te awatea ka hoki nga mea katoa ki tona ahua o mua. I taua mau mahana peapea ra, e to 'u utuafare i te hiti o te hoê mato, ua taa ia 'u e ere te ra'i i te vahi no te mau tamahine iti.

I tetahi o aua po, i te atatu ka hinga ahau, a, i muri i te moe kino, ka totohu ahau ki roto i te moemoea reka: I kitea ahau i runga i te

roto, katahi ka puta mai toku papa ki ahau me ona kanohi me te kanohi kua rumakina ki te marama tiretiera. Inaianei kua kore tona mata i mamae, kua ataahua ano. Ka ataata mai ia ki ahau, ka mau ki toku ringa, ka awhi i ahau, ka timata ki te korero ki ahau. "Taku tamaiti - i kii ia - ko taku e hiahia ana ki te korero atu ki a koe inaianei ko taku aroha, ko nga pai katoa e hiahia ana ahau mo koe. Ko nga ahuatanga kua kore maua e mohio tetahi ki tetahi. E pouri ana ahau no te kore i kite i a koe e tipu ana..." .

I etahi wa ka whakaaro ahau mo taua moemoea me taku haerenga whakamutunga, ka whakaaro ahau mo te wa e karanga ai te Ariki ki ahau, he pai ki ahau te whakaaro ka whiti ahau i te tatau o te rangi ka tatari mai toku papa ki ahau, ka rite te kakahu o tera ahiahi ka haria ahau e ia ki te whare pikitia: ki a ia he maha nga mea hei korero ki a raua ano, me timata tonu taua korero i haukotia i tera po makariri o Pepuere. Koia te huarahi pai, ki taku whakaaro, ki te timata i taku haerenga whakamutunga.

I noho pouri a Whaea me ana tamariki tokowha, karekau he penihana na te mea he tangata kaikoroti a papa. Ko nga makariri me nga mamae katoa o te ao kua tau ki runga i to matou whanau manene rawakore.

Kei tawhiti atu i to matou whenua, kei tawhiti atu i te ora, he onepu matou e kumea ana e te hau koraha.

Kua ngaro toku whaea ia ia me tona wairua katoa. Kua riro ia hei anga kau. Ko tona tinana ka rite ki te rakau, kare tonu i mutu te ngaro o te taumaha me tana titiro ngaro, i roto i te kanohi koma me te kore korero, ka mau tonu mo nga meneti katoa ki te waahi tawhiti, ki te urupa o tona papa. Kua rite ia ki te wairua kua mau i te kore e wareware. Ua ite au i te taime e topa ai oia e e topa i roto i te hepohepo e aita e ravea. I whakamatau ahau ki te wiri i a ia, ka korero ahau ki a ia e ngana ana ki te whakahari ia ia. He

mea whakamiharo, kua huri katoa nga mahi: na te tamahine i whakamarie i tona whaea, i korero ki ana korero hei whakarite i a ia mo te ora kore tana tane me te awhina i a ia ki te wareware. Ko ahau, ko te tuakana, kaore ano kia 15 tau.

Whai muri i te kai ka hoki ahau ki te mahi i te furrier's ki te whiwhi moni iti. Ko ahau te tangata e ngana ana kia ora tonu te mura o te tumanako. Engari i te mutunga ko taku whaea, kaore au i te mohio me pehea, na te kaha o te pouri, i waenganui i tetahi tangi me tetahi i mau te ao katoa ki runga i ona pokohiwi, ka hoki ata ki te mahi tuitui, te tuitui i etahi remu me te kakahu kakahu.

Upoko tekau - Te tusa ataahua

I te marama o Haratua o taua tau ano ka mate taku teina iti i te karawaka, ka mau hoki ahau, kaore au i pangia i te wa e tamariki ana. I ahau i runga i te moenga ka rongohia ahau i taku whaea e whakatuwhera ana i te tatau. Na tetahi i tangi te pere kuaha. Na ka rongohia ahau i nga reo o zizi me Michelillo. I awangawanga ahau: i mua kaore i kawea ahau e ratou ki Domodossola ki te kite i oku matua, a inaianei kua puta mai. I noho ratou mo te kotahi wiki, katahi ka wehe atu he pouri no te mea i tumanako ratou ka hoki ano ahau ki a ratou ki Sicily. I te marama o Whiringa-a-rangi ka tae mai he reta he pango te rohe. Ka ohooho te whaea, ka wiri tona ringa i tana whakatuwheratanga. I kite ahau i tana tangi: zizi i panui te mate o te koroua o Turi. I kitea ia kua mate i te tuawhenua o Bordonaro i te 8 o Noema. E 87 ona tau. I te tau i muri mai ka nui ake te pouri, i te tupono noa o nga whakatewhatewhatanga i puta te take o te mate na te mate o te manawa me te tauera i te korokoro, i kitea i te wa o te hahanga.

Ko te mahi kino i mahia e tetahi wahine me tona tungane, he hunga noho tata ki nga tuawhenua, ki te tahae i te penihana 11,000 lire. I muri mai ka 24 tau tana mahi i roto i te whare herehere, a 12 tau i mahi ia mo te mahi piripono.

I pouri tonu ahau. Na te iti o te moni kare e taea e matou me te 5 tangata. I kii mai a Miss Tilde ki ahau kia tango i te whakakorenga teka kia taea ai e au te rehita ki te tari mahi. He maha nga wa ka haere ahau ki te tiro tiro mena he mahi, engari he iti noa te tumanako. I te Paenga-whwh '53 i rongu au kua utua e ratou etahi kotiro i roto i te wheketere. Kaore i hiahia e ratou, kua whai mahi a o ratou matua. Na ka haere ahau ki te tari ki te whakahee: Me mahi au i etahi atu. I te marama o Haratua ka uru au ki roto i te wheketere i mahia e ratou nga here rapa, nga here hu, nga riipene me nga ngongo mo nga waea hiko. Te mahi kaha me nga nekehanga ia wiki 6-13 me 13-21. I roto i nga waahi ka haere ano ahau ki te puhuruhuru ki te taapiri i taku utu me te tuku oranga mo taku whaea.

Kua tae mai a Akuhata. Mo nga hararei, me haere a Comare Grazia ki Sicily ki te toro i tana whaea kaumtua. I whakatau ano ahau ki te wehe me taku tamahine a Caterina. Ka wehe matou na runga tereina ki Milan ka haere ki Roma, ka tae atu matou i te po. Me tatari matou mo etahi haora mo te tereina ki Sicily.

I te teihana i kitea e matou etahi o nga tangata o te kainga, a, i roto i a ratou he kaiwhakaari papaka no Novara, ko Salvatore Furnari, me tetahi hoia kaore au e maumahara. I a Mrs. Grazia e okioki ana i runga i te tauera, ka tonohia maua ko Caterina kia hikoi. I haria matou ki Piazza Esedra ki te kai mottarello. Te ahua nei kua timata ahau ki te ora ano.

I te taenga mai o te tereina e kiki ana, ka tere a Mrs Grazia ki te eke me nga peke e rua. Kare ano te tereina i mutu katoa, ka hinga ia ki runga i nga ara. Ko Caterina, ahau me te mano katoa i tangi ki te Matua Mure Ore i to matou unu i a ia ki waho ki tonu i nga karawarawa engari he semeio kua ora. Kaore ia i whakaae kia haria ki te hohipera. I muri i te haora ka wehe te tereina. I mua o te poupoutanga o te ra ka tae atu matou ki te teihana Terme Vigliatore i mau ai matou i te pahi i kawe ki Novara Sicilia, nga manuhiri o zizi me Micherillo.

Na ratou matou i powhiri hei manuhiri honore. I te moenga matou tokotoru i taua po, karekau maua ko Caterina i moe mo te whakakini. Ki tonu a Mrs Grazia i te mamae. I taua po ano he ohorere: i waiatatia matou e etahi taitama ki te kita me te waiorini, engari ko Uncle Micherillo, i te riri, ka oma atu.

Ko te whaea o Caterina i noho tata ki tona wa katoa i runga i te moenga. E rua noa iho tana haerenga ki waho i roto i te tekau nga ra ki te toro i tona whaea kaumtua. I te ahiahi ka haere ahau ki te toro atu ki aku hoa kura me oku hoa o te taiwhanga. I tetahi ra ka kite ahau i tetahi hoa kura i haere mai ki te awahi i ahau. Kei te pupuri ia i te paihikara i te ringa ka tono ahau ki a ia kia haria ahau ki te eke. I tera wa, kare ano a Novara i kite i tetahi kotiro i runga paihikara. Ka kitea e ia, ka riria ahau e zizi: "Kua noho koe hei ruru, kare rawa ahau e whakaaro ki enei mea."

I te hokinga mai ki Domodossola, e kaha ana a Mrs. Grazia ki te whakaora. Whai muri i tera hinga, ka mau te mamae o te

arthrosis. Ua itoito noa oia i to 'na haereraa e to 'na utuafare i te tahi oroa, i reira atoa vau i te titau-manihini-raahia.

I hoki ahau ki te mahi i roto i te wheketere me te mahi a te furrier, engari me whai wheako hou ahau. I te hoê mahana, a haere ai oia e mataitai i te paroisa no San Gervasio e no Protasio, ua haafatata mai o Don Giuseppe Benetti ia 'u no te ui mai i te tahi mau uiraa. I whakawhirinaki ahau ki a ia i oku mamae katoa. Ua faaitoito mai oia ia 'u e na ô maira: "Haere mai i te oreroraa parau i te avatea Sabati. I reira ka kitea e koe te perehitini o te Catholic Action Signorina Germana, nana koe e whakaatu ki nga kotiro ka hoatu he maha o nga tohutohu pai ki a koe. I te wa tonu ka noho humarie ahau: me te iti o te whakama ka timata ahau ki te whakahoa. I matakū ahau ki te kore e mohio ki te korero engari na te awhina a te Atua i hinga ahau i nga raruraru tuatahi. I pai ahau ki te panui i te niupepa a te roopu e mihi ana ki te kaiwhakarewa Armida Barelli: na te mihi ki a ia kua pai ake toku ora. I te wa i whakaaetia ai e te huringa wheketere, ka haere ahau ki te kohi ata i te 7, i reira ka tutaki ahau ki a Don Benetti, i kiia e ahau ko taku kaiwhakahaere wairua. I te sabati i kii ahau kia noho kotahi haora i te waahi perehi pai i mua i te whare karakia. I muri mai ka tono mai ratou kia uru ahau ki te kaunihera ACLI. I roto i taua mau fafauraa atoa ra, ua ite au i te faufaaraa e ua oti.

Ko aku hoa mahi i roto i te wheketere i kii he tangata nanakia ahau, engari kaore au i te pouri, i te mea i inoi ahau mo ratou ka waea atu ki a ratou i a ratou e korero kino ana i roto i nga ruma huri i mua i te tiimata o te nekehanga.

Upoko Tekau Ma tahi - Mata Porcelain

I tetahi Ratapu raumati i whakaritea e te perehitini o te Tiamana Katorika Mahi he haerenga ki nga maunga. Na te iti o te moni i toe i taea e au te utu i te utu o te haerenga. I tae atu matou ma runga pahi ki Goglio, katahi ma runga waka taura ki Alpe Devero ka hikoi ki Crampiole. I whakaaro ahau ki te ataahua o nga maunga e kapi ana i nga puawai: rhododendrons, pata pata, orchids mohoa. Blueberries ki te kai. Ko nga kaata me nga tuanui kohatu me nga matapihi rakau i runga i nga matapihi e whakairihia ana nga geranium whero me te mawhero. I patai ahau ki a Tiamana kei hea te huarahi i mutu ai. "Ka ngenge matou ka tu matou mo te tina kikii." No te 1pm ka tu matou ki te inu i te wai marama e rere mai ana i te toka ki te riu. Ka mutu te kai, te karakia me te waiata ka haere matou mo te hokinga mai. I wiri ahau i te hari: kare ano ahau i pau i te ra tino ataahua. I te kainga ka korerotia e ahau ki toku whaea nga mea katoa ka kite ahau i tana ataata.

I nga wa katoa ka tae mai he reta mai i tetahi hoa mai i Novara Sicilia: ka tono ia kia kimi mahi ia i Domodossola kia tutaki ai maua. I tino rangirua ahau engari i harikoa kei te aroha tetahi ki ahau. He tamaiti ano no Domodossola, engari kaore au i pai ki a ia: i te ata ka inu ia i te pupuhi o te grappa me nga paparinga

whero tonu.

Ko nga whakaaro o te ata i whakaatu mai ki ahau te huarahi ki te whare karakia, engari i te wa ano i pai ahau ki nga tamariki me te whakaaro ki te tiimata i te whanau. I u ahau ki te hiahia o te Atua I noho ahau i nga ahiahi o te Ratapu ki te whaikorero ki te whakarite i nga mahi o ia wiki ki te Catechism me oku hoa. I etahi o nga Ratapu i haere matou ki nga whaikorero o nga taone tata. Ua haafifi te tere pahi ia 'u, tera râ, ua upootia te itoito i te tahi mau mauui iti.

I te 1 o Mei, 1954, i whakaritea e te ACLI me te whaikorero he haerenga: he haerenga ki te Whare Tapu o Madonna di Oropa i te ata me te huihuinga a te Honore Pastore i Biella i te ahiahi. Ko ahau tetahi o te tuatahi ki te haina tahi me taku hoa me tana hoa tane a Pierino. E 2 nga pahi ki tonu i nga taiohi i wehe atu. I roto ia ratou ko tetahi tama kakaho whakama kua kite ahau i tetahi waahi. Ko ia: te kaimahi o te kamupene hanga i haere ahau ki te waea atu ki nga kaihoko a te furrier. I whakamohio mai a Pierino ki a au: ko ia tona whanaunga. I te roanga o te ra kaore ia i whakarere i tana titiro ki ahau. I taku taenga ki te kainga ka korero ahau ki toku whaea. I te ahiahi i muri mai ka kite ahau ia ia i raro i te taupee iti o te ruma kei te papa tuatahi. "Mama, mama, haere mai kia kite: kei reira te tamaiti i tutaki ahau ki Biella". A ko ia me te haurua o te ataata: "E kitea ana kei te whakapoapoa ia ki a koe." I te ahiahi i muri mai, ka haere ahau me tetahi hoa tata, ka kitea e ahau i mua i ahau. Ka tono whakama ia mehemea ka taea e ia te haere tahi me matou. He iti noa iho ka whakaae ahau. I pakaruhia e matou te huka ma te kororerero mo tenei me tera. Ka mutu te huringa o te ahiahi i te wheketere ka haere ia i te taha o ahau ki te kainga. I tetahi ahiahi ka haria ia e ahau ki te whakaatu i a ia ki tona whaea, he pai te manaaki i a ia. I ona wa waatea i haere ia ki te whaikorero. Katahi ka wehea nga tama me

nga kotiro, hei te mutunga o te hui ka taea te tutaki. I tae ano matou ki nga hui ACLI.

Ko taku whaea, ahakoa i haere mai i Sicily, i reira e kore e taea e nga tama tane tokorua te aroha tetahi ki tetahi ki te haere ko ia anake, i whakawhirinaki ki a matou, a ka timata matou i te haere marie. I korero mai a Giuse ki ahau kua tutaki ia ki taku papa: ki te whiwhi moni, i te mea e 4 ana tamariki, ko te papa anake e mahi ana, i a ia e tamariki ana ka mahi ia i etahi mahi mo nga kai-putea o te pa i etahi hikoi mai i tona whare. I etahi wa ka haria e ia o ratou hu ki toku papa hei whakatika. I whakarongo ahau me te koa.

He korero ano tana i korero mai ai ki ahau: i te 16 o Hepetema 1950 i haere ahau ma Roma kia tae atu ki Domodossola i tutaki tata matou. Ko Giuse, ko taku karanga tonu ki a ia, i tae mai ma runga paihikara mo te Tau Tapu. He haerenga rikarika: i wehe atu ia i a Domodossola me tetahi tohunga mai i te raorao i tere haere i roto i nga putu maunga. Kare e taea te whai i a ia. Ka mutu tana kite i etahi maara huawhenua ki te tiki huamata. I te haurua o te haerenga ko Giuse anake i mahue. I te huarahi ka kitea e ia tetahi kaihoko tiriti me tetahi paihikara tawhito e utaina ana ki nga parapara hei hoko. I piri tonu raua ki a raua tae noa ki Roma.

Kua tae mai a Akuhata. I katia te wheketere mo nga hararei, ka whakatau ahau ki te haere ki te toro ki taku tuahine a Rosa e whakaora ana i nga puke i te roto o Mergozzo. Ua ani au i te mau paretenia o te faatere i te fare ia faaea no te tahi mau mahana. Katahi ano ahau ka korero i tenei whakaaro ki a Giuse. He kotiro ano kei te hararei i roto i te whare. I roto ia ratou ko te iramutu whakapaipai a tetahi kuia. I te ata o te 15 o nga ra, te hakari o te Whakaaetanga, ka karanga ia ki a matou ki tona ruma i muri i te Mass ki te parakatihia. I whakakiiia e ia o matou kanohi ki nga

momo kir+mi, mascara me nga ngutu: he rite matou ki nga whakapakoko ware pi. I te tina ka karanga te whaea keke ki tana iramutu: kare he take o tana mahi penei i a maua.

I te ahiahi, ka titiro ki te roto mai i te matapihi, ka kite ahau i te putanga mai o Giuse. Kare au i pirangi kia kitea atu ahau me tera kanohi porcelain. I tana kitenga i ahau i te tatau kare ia i mohio ki ahau. I whakapha ahau, me te whakamarama he whakamatautau me etahi atu kotiro kua whakarereketia. I te ahiahi ka hiko matou i te kari o te whare. I te ahiahi ka oha mai ia ki ahau: "Ka kite koe i a koe, i Domodossola, engari he ma, he hou ano to kanohi i mua."

Upoko tekau ma rua - Violette

I te paunga o nga wiki e rua o nga hararei, ka hoki ahau ki te mahi i roto i te wheketere i runga i te nekehanga mai i te 1pm ki te 9pm. I a au e miro ana i nga poroporoaki ki roto i te miro o nga mihini ka whakaaro ahau ki a Giuse, engari i taua wa kare he nui te hiahia kia kite ia ia. I te iwa i te ahiahi ka tangi te hatere, ka timata te patu o toku ngakau. I te tohu i te kMpaki, i te putanga o te keeti ka kite ahau i tetahi paihikara i roto i te ahua pouri. Ko ia tonu: ka haere mai ia ki ahau, ka titiro whakama ki toku mata, ka mea: "He pai ki a koe te ngawari". Nana ahau i whakanoho ki runga i te ngongo o te paihikara ka haria ahau ki te kainga. I whakawhiti matou i tetahi mihi po pai. I tupu tenei tata i nga ra katoa. I nga ahiahi o te Ratapu ka eke matou ki etahi paihikara i nga kainga tata. I tetahi ra i haria ahau e ia ki tona whare ki te whakaatu i ahau ki toku papa me toku mama, tokorua tuahine me tetahi tungane. He iti, he whakamohio ano ia ki ahau ki ona matua keke me ona whanaunga hei hoa.

I te kitenga mai o toku mama i a maua mai i te taupee ka mea ia kia piki ake maua ki te whare. I a ia e aroha ana ki taua tamaiti, kaore au i tino whakaaro. I te 8 o Hakihea, te ra o te Immaculate Conception, toku ra ingoa, ka tangi te pere o te tatau. Na te

kaihoko putiputi, nana i homai he hainga kareti whero ki ahau. "Mama, i tukuna mai e Giuse ana mihi pai ki ahau!". Aue te pouri i taku whakatuwheratanga i te tuhipoka: ehara i a ia, engari he tamaiti 14 tau te pakeke i tutaki ahau i tupono noa. I kii "E aroha ana ahau ki a koe" me te hainatanga. I whakaaro pea ia he tau ahau ki a ia.

I te ahiahi o te Kirihimete ka tae mai a Giuse me tetahi ipu karaehe nui ki tonu i nga tiakareti me tetahi kaari mihi. Ka mihi au ki a ia ka haere tahi matou ki te kohi i waenganui po. I tana hokinga mai ki te kainga ka kii mai ia ki ahau: "Apopo me haere ahau me toku whanau ki te kai tina me oku whanaunga. Ka kite ano ahau i a koe hei te Ra Mekemeke". I te ata o te 26 o nga ra i kii atu ahau ki taku whaea "Kaore au e haere tahi me tera tama, kei te whakahokia atu e ahau te ipu, kare au e pirangi ki nga here". A ko ia me te titiro kino: "He porangi koe, ka taea e koe mena kaore koe i kai i nga tiakarete."

I nga ra o muri mai ka haere mai a Giuse ki te tiki i ahau i te mahi. I runga i te huarahi i runga i te hikoi, i runga ranei i te ngongo o te paihikara tata kore ahau e korero ki a ia. I te ra o te tau hou 1955 i haere ahau ki te purei. I reira ano ia, a, i te mutunga ka haere ia i te taha o ahau ki te kainga. I te tatau ka mea mai ia ki ahau: "Kia mohio ahau he aha tau e whakaaro nei kia mamae ahau penei?", a ka marere he roimata i ona kanohi. Na taua kakau witi i whati te tuara o te kamera, a ka ataata ahau ki a ia. Ka kihi ia ki ahau, ka mea: "I tenei ahiahi ka tikina koe e ahau ki te haere ki te vespers i Maunga Calvario. I muri i te vespers ka whakaatuhia he kiriata ki te karapu ACLI." I whakaae ahau ka poroporoaki maua. I korerotia e ahau ki te kainga ka kii mai toku whaea me te harikoa: "Kaore koe e kite ano i tetahi tamaiti pai penei."

I te 2pm ka wehe atu matou ki te Angaanga ma te ara mule me

nga whare karakia o te Via Crucis. Ka tae matou ki te Whare Tapu ka waiata matou i te poipoi, ka mutu te manaakitanga ka haere matou ki te karapu. Kare au i te mahara ki te taitara o te kiriata, engari he tino hoha, no reira ka whakaaro ahau kia hoki matou ki te taone nui ki te whare pikitia o Catena, i reira i pai ai matou ki tetahi kiriata pai ake, ko "Violette".

I te marama o Paenga-whawha, ka haere ma te tereina i roto i te riu o Vigezzo me te Centovalli, i haere matou me ona matua ki te hakari o te maanu puawai i Locarno. I tutaki matou ki te papa atua o Giuse, nana ahau i whakaatu he "hoa". Ka kuhua e ia ona ringa ki roto i ona pukoro, ka tango i te 10 Swiss francs mai i tana putea, hoatu ana ki a Giuse ka mea "Ka pai, ahea koe marena ai?". I titiro maua tetahi ki tetahi, kare ano maua i korero mo tera.

I nga ra i muri mai ka timata matou ki te whakangahau i te whakaaro mo te marena. I korero ano maua i te kainga. I harikoa a Mama engari i te wa ano he iti noa nga huarahi putea. He iti noa te hoko i etahi pepa me etahi kakahu o roto. Kaore matou i tino hiahia. I haere matou ki te rapu i tetahi whare iti, ngawari. I kitea e matou i te takiwa tawhito o Motta, no reira ka whakaritea te ra marena: Mane 19 Mahuru. I haere ahau me toku whaea ki te toa papanga Panzarasa ki te hoko i te reihi mo te kakahu marena, ka haria atu ki a Mrs. Tilde, te wahine huruhuru, nana nei i oati mai ki ahau kia mahia ma te aroha.

I te whare o te taone me haina e taku whaea nga aukati marena na te mea he tamariki tonu ahau. I koa hoki nga matua o Giuse. I roto i te priha ka korero mai a Monsignor Pellanda ki a matou i nga kupu whakatenatena: "Kia noho ngawari i nga wa katoa me te nui o te whakapono ki te pa atu ki nga hari me nga pouri o te oranga mo tatou.

Me whakarite e matou te rarangi o nga whanaunga me nga hoa ka tukuna atu nga taonga ki a ratou i mua. He iti noa nga

manuhiri. I kii te whaea o Giuse "E rua mo ia whanau". Ka ata tae ki te 35 tangata. Kua whiriwhiria nga kaiwhakaatu: ko Carmelo te matua keke o Giuse me ahau ko Pierino, te kaihanga o ta matou hui. I te wiki i mua i te marenatanga, ko te whaikorero a nga tane i whakahaerehia e Don Giuseppe Briacca i whakarite he hui ma matou. I peitahia e te Kaiwhakaako Furiga tetahi pikitia oha ki te papa pango me te hanga pukapuka me te rarangi o nga hoa. He teepu hoki kua kapi ki nga keke me nga inu. Kare ano he hui penei i te whaikorero. Kei te whakahouhia te whare karakia o Saints Gervasio me Protasio, kua ki tonu te papa i te paru me te kohatu, engari i whakapau kaha etahi wahine ki te horoi hei whakanui i a Giuseppe me Concetta.

I te 16 o Hepetema, ka tae mai a Zizi raua ko Micherillo, ka oho no te mea kua marenatia a Concettina, a me haere ia ki te taha o te aata, hei whakakapi mo tona papa kua kore i reira.

I taua wa, ka tae mai etahi koha iti: he ipu kawhe, he miihini kawhe, he karaehe rosolio, he huinga hoehae me nga tapatapahi a nga whanaunga me nga hoa i whiwhi i te manaakitanga, he kete kihini na Pierino me ona matua keke. I homai e te Women's Catholic Action he peita i te taha o te moenga me te Whanau Tapu, ko te kaiwhina a Don Benetti he ipu putiputi ataahua me nga whakapaipai hiriwa.

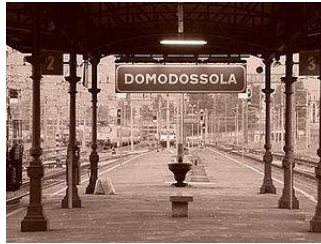
He roa te po o mua. I whakaaro ahau ki taku whaea i mahue mai me nga tamariki nohinohi tokotoru me te iti o nga rawa. "He iti to whakapono, kaore te kura whaikorero i ako ki a koe kei te noho tonu a Providence i roto i te ao?", ka kii ahau ki ahau ano. I te Mane te 19 o nga ra ka maranga ahau i te whitu. I tae mai a Mrs. Tilde me te kakahu reihi. Ua faaahu oia ia 'u e ua faatano i te paruru ta 'u i hoo mai i Milan. I te 9am ka tae mai te taxi ki te kawhe i ahau ki te whare karakia. I rangirua ahau, i kitea e au he moana tangata e matakita ana i ahau. Kei te aata a Giuse e

tatari ana ki ahau me te hainga karaka, me tana tuahine a Rosa na te mea kua tino koa a whaea Olimpia mo te marenatanga o te tamaiti tuatahi. I hono atu ahau ki a ia i te taha o Uncle Micherillo i runga i te oma whero.

I timata te papatipu. Ko Monsignor Pellanda he kare ano hoki. Kei te maumahara ahau ki tetahi karakia whakatenatena, te manaakitanga o nga whakakai, te kupu whakaari mo te pono mo te ao katoa, a, i te mutunga o te hui, ko nga hainatanga. I te haerenga ki waho ko te whaea o Pierino, kua noho ko ia ano hoki hei whaea keke i taua wa, ka tuu te tohu o nga wahine o te Catholic Action ki toku uma.

Upoko tekau ma toru - Te ora hou

Ka mutu te whakanui i roto i te whare karakia, ka whai nga kai inu i te papa o Grandazzi ma Castellazzo. I waenganui i tetahi kihi me tetahi atu ki nga manuhiri he aperitif me etahi pizza me nga keke. He mihi motuhake me te kihi ki nga hungawai a Olimpia raua ko Armando i haere tahi me mama ki te tiki i te peke, katahi ka tere ki te teihana ki te hopu i te tereina 12.15 mo to raua honi.

E tangi ana a Mama i ona kanohi. I uru matou ki te waahi. I whakapuaki te rangatira o te teihana i te wehenga atu me te whiowhio i a maua ko Giuse e okioki ana ki te matapihi ki te poroporoaki. I timata te mahinga o to maatau orangea.

I to matou taenga ki Florence ka anga matou ki te hotera i tohuhia e Mrs Tilde, te huruhuru. I te tomokanga papai i powhiritia matou e te waiata, katahi ka haria matou e te kaitarai ki te ruma i te papa tuatoru. Mo matou he mea hou nga mea katoa, tae noa ki te moe i roto i te moenga takirua.

Ko te ra tuatahi i toro atu matou ki te taone nui, ko te tuarua ka haere matou ki Piazzale Michelangelo ka taea e koe te whakamihi i te katoa o Florence. I tangohia e matou etahi whakaahua: Ka taea e te kamera a Giuse te tango e waru nga whakaahua pango me te ma me te pukapuka kiriata.

I te toru o nga ra ka wehe atu ki Roma. He iti ake te hotera na te mea ko nga moni i penapenahia me nga patunga tapu me nui. Ka tu matou mo etahi ra ki te toro ki nga basilika e wha i kitea e Giuse i te Tau Tapu me te puna o Trevi. I hoki ano matou ki te puna o Esedra, ko te po rongonui o '53 i hinga a Signora Grazia i raro i te tereina.

Kua tae te wa ki te wehe atu ki Sicily. Whai muri i te haerenga roa ka tae te tereina ki Calabria, katahi ka kitea a Sicily mai i Villa San Giovanni. I harikoa a Giuse i aua wa: ka utaina te tereina ki runga i te poti, ko te Madonnina ki runga i te tomokanga ki te tauranga o Messina.

Ko Uncle Carmelo, teina o te whaea, me tana wahine a Gaetana me nga tamahine a Rosetta raua ko Antonietta e tatari ana ki a matou i te teihana.

I manaaki mai ratou i a matou ano he rangatira tokorua. E rua nga ra i noho ai matou ki Messina: ko te karaka whare karakia i kite ahau i taku tamarikitanga, te Madonna di Montalto me etahi atu tapawha tino ataahua.

Kotahi noa te he o taua whare: i te wa o te kai ka kakahu nga matua keke me nga whanaunga, kaore i noho ki te tepu ka kii: "Taua kia hikoi i te taha moana". I rihaina maua ko Giuse ki waho me te pouri. No te tekau ma tahi karaka i te ahiahi ka hoki matou ki te kainga, ka timata te whaea keke ki te tunu kai. I tetahi po ka hoatu e ia nga ngata ki roto i o ratou anga ki roto i te ranu, engari ko te mea nui ko te aroha, kua ko nga tikanga.

I te toru o nga ra i haere tahi ratou me matou ki te tereina me te iti o nga roimata. Ko Uncle Micherillo i te teihana Terme Vigliatore me te taraiwa taraiwa kia tae atu ki Novara. Ko Zizi, ko Whaea Maricchia me Whaea Peppina e tatari ana ki a matou i te kainga. Ko te ahua tonu kua tae mai nga rangatira o Domodossola.

I te ra i muri mai ka haere matou ki Badiavecchia ki te toro atu ki

to maatau kuia a Concetta me nga matua keke, tuahine me nga tuakana o papa. I roto i te tapawha iti me te toa tupeka a toku kuia, he maha nga tangata o te kainga i mohio ki ahau i te wa e tamariki ana kua huihui mai, e karanga ana ki etahi atu tangata: "Kua tae mai a Concettina me tana tane!"

Kihi, awhi, kanohi whero. Ko te ahua he moemoea ki ahau. Tata ki te rima tau kua pahemo mai i taku wehenga atu i te whenua.

E piti mahana i muri a'e, ua apeehia matou e te taata faahoro taxi "Cauzi i Lupu" i Taormina. I te pouputanga o te ra ka haria maua e ia ki te wharekai, ka tukuna he karapu ma. I titiro maua ko Giuse ki a raua ki te kii: "Ka ranea te moni?". I te haerenga ki Taormina me Castelmola i raro i te ua, i te ahiahi ka hoki matou ki Novara, ngenge engari kua makona.

I te ra i muri mai kua tae ki te wa ki te hoki ki Domodossola. Ko nga whakapumautanga o te oranga hou e tatari ana ki a tatou.

Upoko tekau ma wha - Ko o matou kohanga tuatahi

Ahakoia kua eke ahau ki te haerenga ki Domodossola i te '50 me te '53, me te mea kua wehe ahau mo te wa tuatahi: kei te anga atu ahau ki te ao hou hei tokorua.

Ka mutu to matou ekenga ki runga tereina ki runga i te poti-poti ka piki atu matou ki runga ki te paparanga ki te kite i te Madonnina o te tauranga me Sicily e neke ata haere ana.

Ma te roimata ka hoki matou ki te waka, noho ana i runga i nga taumanu rakau. Karekau he moenga i tera wa.

I te po ka timata matou ki te moe me o matou kaki e tarewa ana. I ia wa ka whakatika matou ki te titiro ki waho o te matapihi. I nga teihana nui ka panui te rangatira teihana i te ingoa o te taone nui. I Naples he "guaglioni" kei runga i nga huarahi e hoko piihi ana. I te tuatahi ka riro mai i a ratou nga moni mai i te hunga haere, katahi ka haere te tereina, ka waiho he moni me te pizza.

Ma te iti ka tata atu matou ki Milan. I runga i te tereina ki Domodossola ka rongono ano ahau i te kare-a-roto i pa ki ahau mo te wa tuatahi 5 tau ki mua: Lake Maggiore, nga maunga o Ossola, nga tuanui kohatu. I tenei wa ko taku tane ko Giuse. No te poutumarotanga ka tae matou ki to matou haerenga.

Te tiahi maira te mama e te papa o Giuse Armando ia matou. He whakanui: mena ka taea e ratou te tangi nga pere.

He tina tere ki te taha o whaea Olimpia, katahi ka noho ki roto i ta matou whare wananga hou i te takiwa o Motta ki te okioki. I te ra i muri mai ka timata ano taku mahi i te wheketere, ka hoki a Giuse ki te waahi hanga.

Ua tae to 'u mana'o i to 'u mama no to 'u ereraa i te turu, tera râ, ua faaitoito to 'u taata faatere i te pae varua o Don Benetti ia 'u ia pure, ma te haapapu mai e mea rahi te taata tei here ia 'na. I etahi wa ka haere maua ko Giuse ki tona whare mo te tina, a he

pai ki a ia. I taua wa, kua kitea e tetahi o oku tuahine he mahi hei awhina i te whanau.

I muri tata mai ka panuitia e matou ki a mama, ki a mama Olimpia me papa Armando ka noho raua hei koroua hei te marama o Hurae.

I timata ahau ki te mamae i te wa e hapu ana engari kei te waea mai te mahi. Katahi ka kore e tiakina nga kaimahi penei i naianei. I kitea e Giuse tetahi mahi pai ake i te waahi hangahanga o waho: he wheketere iti e hanga ana i nga taonga rakau penei i te titi o te oko, nga taputapu mo te wetewete i nga hii huruhuru me te "paungi" hoki. I te rima o nga marama ka timata matou ki te haere ki nga toa ki te rapu i te kareti mo te whanau hou. I nga wa katoa he nui ake te whanui i te kuaha o te tomokanga, a me whakatau matou ki te nuku whare.

I tera wa karekau he tari, i haere koe ka patai ki konei, ki tera. Na Providence i kimi he whare i runga i te papa tuarua o tetahi whare i roto ma Scapaccino, tata tonu ki te awheawhe a te furrier.

I roto i te wa poto i whakaritea e matou te nekehanga. Kua kore matou i te pokapok o te taone, engari kaore ano i tawhiti, tata atu ki taku waahi mahi.

Ko te utu reti ia marama e 8,000 lire, he nui mo o matou utu iti, engari he pai, he marama hoki te whare noho. I roto i te marae ka taea ano e matou te rua mita tapawha o te whenua ka taea e au te whakatipu otaota kakara me nga puawai, taku hiahia.

I te wa i riro mai ai nga kii ka horoia e matou nga ruma me te whakakakahu i nga matapihi ki nga arai ataahua me nga arai me nga arai miro i roto i te rihini. Ka oti te nuku, ka noho tonu te oranga. Ka kitea ake taku puku. I tetahi ra ka patai mai tetahi hoa mahi ki ahau ahea ahau ka hoki ki te kainga mo te whakamatuatanga whakawhanau me te tohutohu mai kia haere

ahau ki te taote wahine. No reira i whakaritea e au te wa e noho puku ana. I tata te tawai a te taote ki ahau mo te roa rawa o te tatari: "Kaore e taea e koe te mahi i muri i te ono o nga marama kua tae ke koe ki te whitu o nga marama: kua tupono koe." I te ra i muri mai ka tukuna e ahau te tuhinga ki te tari me te kii mai ano te kaimahi he poauau ahau.

I taua wa ka whakareri ahau i te reeti ma te kaitapa i nga werawera, nga koti, nga hu me nga repera i mahia mai i nga pepa tawhito i homai e toku whaea ki ahau.

I haere ano matou ki te hoko i te pram, i mahia e au me nga pepa i whakairohia e au ki nga tae kore, me te kore mohio he tama, he kotiro ranei. Ka mutu, i te ahiahi o te rua o nga ra o Hurae, ka pakaru taku wai, me a matou kete kua kikii ka haere ma raro ki te hohipera. Ua parau mai te taote taote i hi'opoa ia Giuse e e nehenehe oia e ho'i i te fare. Katahi ano ka timata a Reipa, 20 haora pea te roa. I te ra i muri mai ka hoki mai ia ki te hohipera whakawhanau i ahau e tatari tonu ana i roto i te ruma whanau.

I tetahi wa ka whanau he tama, ka haere te nhi ki te korero ki te papa o te peepi, tata tonu te mate o te ngakau. I muri i te haora ka taea e ia te awhi i ta maua tamaiti tuatahi, ko Armando te ingoa pera i tona koroua. Whai muri i etahi haora, i whakamohiotia ano nga koroua, matua keke me nga whanaunga. Te ahua nei ko ia te peepi tuatahi o te ao katoa.

Upoko tekau ma rima - E mihi ana ki te Atua...

I mauria mai e nga nhi o te whare whakawhanau tenei momo kikokiko me te toto ki toku moenga i etahi haora i muri i te whanautanga. Na ratou i tuku ki toku uma. I tua atu i te tare tawhetawhe i mahia e zizì mo au i taku tamarikitanga.

He wiki te noho o te hohipera i tera wa. I mua i te hokinga ki te kainga ka haere matou ki te whare karakia o te hohipera mo te "pure", he manaakitanga na te tohunga.

I roto i te paroita ua ineine te mau mea atoa no te ho'i i te fare, tera râ, ua haamata to 'u upoo i te mimi. I whakamatauria e te kaiwhakawhanau toku kirika: 39. Me noho maua ko taku pepeha mo etahi atu ra e rua. Ka mutu i te Taite te 12 o nga ra, kua tata te ora, ka hoki matou ki te kainga. I te Ratapu 15 ka haria a Armando i runga i te tuuru w+ra hou ki te whare iriiri me tona papa ko Giuseppe, ko tana hoa ko Mariuccia hei kuia wahine me tona papa ko Basilio, he hoa o te whaikorero. Karekau au i harikoa ki te haere ki te huihuinga na te mea na nga kaumtua i runga i te whakapono whakapono ki a matou kia noho ki te kainga. Ua mauruuru vau i te faaineineraa i te tahi tamaaraa iti.

He rereke te oranga o te tokotoru engari he pai taku mahi. He nui aku miraka, kei te tipu haere te peepi, ka haria ia e ahau ki te whare wananga ia wiki mo te tiroiro.

Heoi ano, i te mutunga o nga marama e rua ka hoki ahau ki te mahi i te wheketere. Karekau he whare whakatipu tamariki i tera wa. Kua whakaae nga kuia ki te tiaki ia ia mo te wiki kotahi.

I a au e mahi ana i te ono karaka, ka takai a Giuse i a ia i mua i te haere ki te mahi me te kawe ia ia ki tana haerenga. I roto i te pohehe i te mamae tenei tamaiti, ka tangi tahi ahau me ia.

Kia aroha mai kare e taea e au te wehe i te mahi. Ma te iti i te iti, ma te whakapono, ka haere tonu matou i te haerenga e toru: ko

nga kai tuatahi, ko nga taahiraa tuatahi he mea whakamiharo. I te ra tuatahi o te kindergarten ka kitea e Giuse he mahi pai ake te utu. Mo nga tau e rua e noho ana ia hei kaitiaki i te kura tuatahi, katahi ka karangahia ia ki te Taone ki te tango i te tuunga o te kaiwawao.

Na tenei i whai waahi ki te whakarere i taku mahi i roto i te wheketere me te whakatapu i ahau ki te tamaiti i te wa e tatari ana ki te hoatu ki a ia he teina iti. I te 17 no Atete 1962, ua oaoa roa mâua i te fanauraahia te piti o ta mâua tamarii. He kiri marama a Luciano me nga makawe kakaho, te ritenga atu o Armando. He korero pakiwaitara. I te Ratapu 26th i iriiria raua ko tona papa ko Giuse, ko tona tungane whaea ko Mariuccia me tona papa atua ko Antonio, te tuakana o Giuse. I tenei wa ano me noho ahau ki te kainga. Ka mutu taku whakamatuatanga whakawhanau, ka whakarerea e au taku mahi ki te whakatapu i a au ki aku tamariki ataahua tokorua.

I te 1 no atopa 1962, ua haamata o Armando i te piha haapiiraa matamua ma to 'na apron ninamu e ta 'na pute fare haapiiraa i nia i to 'na tapono. I tukua e matou me etahi roimata ki te kaiako Leopardi.

I taua wa ano, ka karangahia e te Koromatua o Domodossola a Giuse, ka whakawhiwhia ki a ia he noho ki runga i te papa tuarua o te whare o te taone, i noho watea i te wa i mutu ai te karere a te taone. I etahi ra i whakaritea e matou te nekehanga. I a matou nga taonga katoa i te pokapka. I te ahiahi, ka kati te tatau nui, ko matou nga rangatira o te pa. I pai matou ki te matakitaki i nga whakaaturanga mai i te taupee o te tari o te Koromatua. Mai i o maatau matapihi ka kite matou i tetahi waahanga o te maakete me nga tikanga tawhito.

I tenei wa kei te mahi a Luciano i ana mahi tuatahi: kua riro ia hei mascot o nga kaimahi o te taone.

Hei taapiri i nga utu a Giuse i hiahia ahau ki te hanga mahi. I timata ahau ki te whakakakahu i nga matapihi, nga moenga me nga urunga mo nga hoa. Ka horahia te korero, ka noho ahau hei "wahine arai". I tana wa waatea, ka ako a Giuse ki te whakarite i te huihuinga o nga raina, a, ka mihi ki te Atua, ka taea e matou te noho pai ake.

I te Oketopa 1, 1968, i timata ano a Luciano ki te kura me te kaiako a Luisa Cerri.

Ka tere te wa. I te raumati i haere matou ki te hararei huri noa i Itari me te teneti puni. I etahi wa ka tae ki Sicily, ki toku kainga tupu.

I te marama o Hkrae '73 i puni matou i Val d'Aosta ka timata ahau ki te whai i nga tohu tuatahi o te haputanga. I te 16 no Febuare 1974, ua tae mai te tuahine iti Daniela no Armando, fatata ahuru ma vau matahiti to 'na, e o Luciano, ahuru ma piti matahiti to 'na. Koia te wa carnival a ko nga tangata i titiro ki te riipene mawhero i te kuaha o te Whare Taone i whakaaro he katakata. I tohutohu mai te tohunga pariha ki a matou kia whakanuia te Iriiringa i te po o te Aranga, ko to matou hoa ko Gianna hei whaea atua me to matou hungawai a Benito hei papa atua.

I tua atu i nga karakia, i tenei wa i uru ano ahau ki te huihuinga i te po o te 13 o Aperira. I te aonga ake kotahi rau nga manuhiri i te powhiri i te whaikorero.

Kua pakeke hoki a Daniela, kua kaumtua mtou inianei. E 7 nga mokopuna i homai e a maua tamariki tokotoru: Stefano, Virginia, Greta, Lorenzo, Rebecca, Letizia me Matteo.

Ka mutu te korero. I te Hepetema 19, 2015 i whakanuia maua ko Giuse i te 60 tau.

Ka mihi matou ki te Atua, ki to matou Wahine me te hunga

katoa i aroha ki a matou.

La Mazza Concetta Maglio, i whanau i Novara di Sicilia i te 18 o Aperira 1936.

Taurangi

1. Te whare o te papa	7
2. I waho o tenei ao	14
3. Kemu i te onepu	26
4. Te hinu, te pungawerewere me te kanohi kino	37
5. Nga ruru	44
6. Vossia murua ahau (Te marama o nga whetu)	50
7. Emilia	58
8. Te rere o nga warou	63
9. Ko te tatau o te rangi	70
10. Te tusa ataahua	76
11. Mata porcelain	80
12. Waiora	84
13. Te ora hou	89
14. Ko o matou kohanga tuatahi	92
15. Ka mihi matou ki te Atua...	95

